БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 140 (887)

14 ИЮЛЬ ЯКШАНБА 1957 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

ИЖЕВСК ЗАВОДИДА МИТИНГ

ИЖЕВСК, 12 июль. (ТАСС). Бугун Ижевск машинасозлик заводи коллективи ўз корхонасининг барпо қилинганлигига 150 йил тўлган кунни тантанали равишда нишонлади. Бу ерда бўлган кўп кишилик митингни завод парткомининг секретари ўртоқ Мокин очди. У, Удмуртия АССР Олий Совети Президиумининг раиси ўртоқ Караваевга сўз беради. У, СССР Олий Совети Президиумининг заводни Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини ўқиб беради. Завод коллективи номига КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети юборган табрик хурсандчилик билан кутиб олинди.

Юбилей тантанасида қатнашиш учун келган КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ А. Б. Аристов СССР Олий Совети Президиумининг топшириғига биноан завод коллективига гулдурос қарсаклар остида орден топширади.

Бу фахрий мукофотни машинасозлар делегацияси қабул қилиб олади. Корхонанинг донгдор ишчиси ўртоқ Ожгибицев Ленин ордени ва Қизил Байроқ ордени қадалган байроқ кўтариб турибди. Ҳозир байроққа учинчи орден қадаб қўйилади.

Мукофот топширилиб бўлгандан кейин ўртоқ Аристов табрик нутқи сўзлади.

Завод директори ўртоқ Белобородов жавоб нутқи сўзлайди.

Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланган ишчи ўртоқ Пилин, инженер ўртоқ Титов ва КПСС Удмуртия обкомининг секретари ўртоқ Воробьев ҳам нутқ сўзладилар.

Митинг қатнашчилари партия Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва СССР Олий Совети Президиумига ёзилган хат текстини баланд руҳ билан қабул қилдилар.

ҲАРБИЙ-ДЕНГИЗ ФЛОТИ КУНИ

Бутун мамлакатимиз меҳнаткашлари ва Қуролли Кучларимиз СССР Ҳарбий-Денгиз Флоти кунини зўр хурсандчилик билан байрам қиладилар.

Совет флотчиларининг традицион байрами мамлакатимиз меҳнаткашлари коммунистик қурилиш соҳасида янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритаётган, Ватанимиз қудрати ва экономикаси тинмай ривожланаётган, совет кишиларининг ғайрати ва ижодий ташаббуси бениҳоя ўсган бир вазиятда нишонланмоқда. Мамлакатимиз меҳнаткашлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 40 йиллигини янги меҳнат зафарлари билан кутиб олишга тайёрланмоқдалар, КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорини якдиллик билан маъқуллаб, бутун куч ва ғайратларини партиямиз XX съезди томонидан кўрсатиб берилган улуғвор вазифаларни амалга оширишга сафарбар этмоқдалар.

СССР — қудратли ва буюк денгиз мамлакатидир. Унинг бепоён территорияси денгизлар ва океанларга бориб туташган. Қора денгиз ва Болтиқ денгизи, Шимолий Қутб ва Тинч океанларининг соҳилларида — бир неча минг километрларга чўзилган денгиз чегараларимизда шавкатли Қуролли Кучларимиз ва унинг ажралмас қисми бўлган қаҳрамон Ҳарбий-Денгиз Флотимиз халқимизнинг тинч ижодий меҳнатини, Улуғ Октябрь ғалабаларини ҳушёрлик билан қўриқлаб турибдилар. Мамлакатимиз кемалари жаҳоннинг ҳамма денгиз ва океанларида сузмоқда, халқлар, мамлакатлар ўртасида тинч-тотув яшашнинг, маданий ва иқтисодий алоқаларни ривожлантиришнинг улуғ воситалари бўлиб хизмат қилмоқда. Улар ўз бортларида дўстлик ва тинчлик туйғуларини олиб бормоқдалар.

Бепоён мамлакатимизнинг азим дарёларида совет пароходчилиги кенг ривож топган. Халқ хўжалигининг муҳим юклари дарёлар орқали манзилларга ўз вақтида етказиб берилмоқда. Республикамиз территориясидан ўтган Амударё ва Сирдарёда, Орол денгизида пароходлар хизматидан кенг фойдаланилмоқда.

Ватанимизнинг Ҳарбий-Денгиз Флоти ўзининг ўтмишига, қаҳрамонона традицияларига эгадир. Рус денгизчилари илгари ўрганилмаган ва инсон оёғи етмаган кўп янги жойларни топиб, жаҳон картасига янги номларни киритдилар, фан ва техника янгиликларига қимматбаҳо янгиликларни қўшдилар. Курраммизнинг олтинчи қитъаси — Антрактида ва Шимолий Қутбдаги бир қанча янги жойларни биринчи бўлиб рус денгизчилари очдилар.

Ватан мудофааси ва мустақиллиги учун олиб борилган жангларда рус денгизчилари мардона курашганлар. Петр Первий, Спиридов, Ушаков, Сенявин, Лазарев, Нахимов, Макаров каби рус флотчиларининг шуҳрати бутун жаҳонга тарқалгандир. Рус халқи орасидан ажойиб кемасозлар, денгиз қуролларининг буюк усталари етишиб чиқдилар. Рус денгизчилари революцион ҳаракатларда актив қатнашиб келдилар. Мамлакатимизда чоризмни ағдаришда, Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун олиб борилган жангларда рус денгизчилари мислсиз қаҳрамонлик кўрсатдилар. Ёш совет денгизчилари Октябрь революциясининг дастлабки кунлариданоқ ички ва ташқи душманларга қарши қаттиқ кураш олиб бордилар, революциямизнинг шонли ғалабасини мустаҳкамладилар.

Ватанимиз денгиз чегараларининг содиқ посбонлари бўлган Ҳарбий-Денгиз Флотимиз Улуғ Ватан уруши йилларида жасорат ва қаҳрамонлик намуналарини кўрсатиб, разил душманга қарши қаттиқ жанг олиб бордилар. Ҳарбий-денгизчиларимиз Одесса, Севастополь, Ленинград ва бошқа шаҳарларни ҳимоя қилишда жасорат ва матонат кўрсатдилар, Ватанимиз қирғоқларини қўриқлашда, душман қўшинлари ва техникасини тор-мор қилишда ҳарбий санъатнинг юксак намуналарини кўрсатдилар. Сув усти ва сувости кемаларимиз гитлерчиларнинг қуруқликдаги ва денгиз кучларига қақшатғич зарбалар берди, душман кемалари, қуруқликдаги истеҳкомлари яксон этилди. Ғарбда гитлерчи-босқинчиларни, Шарқда япон милитаристларини тор-мор келтиришда, халқлар хавфсизлиги ва тинчлигини сақлаб қолишда Ҳарбий-Денгиз Флотимизнинг хизматлари каттадир.

Улуғ Ватан урушидан кейин Ҳарбий-Денгиз Флотимиз уруш тажрибаларини мустаҳкамлаб, мамлакатимиз денгиз чегараларини ҳушёрлик билан қўриқлаб келмоқда.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Қуролли Кучларимизни янада мустаҳкамлаш тўғрисида доимий ғамхўрлик кўрсатиб келмоқдалар. Кемасозлик саноати Ҳарбий-Денгиз Флотимизни янги, жанговар техникалар билан мунтазам таъминлаб келмоқда.

Совет халқи ўз Ҳарбий-Денгиз Флотини севади ва чексиз меҳр-муҳаббат билан қарайди, унинг янада мустаҳкамланиши учун ёрдам бериб келади. Ҳарбий-Денгиз Флотида ўзбек халқининг фарзандлари ҳам хизмат қилиб келмоқда, Ватанимиз чегараларини ҳушёрлик билан қўриқламоқда. Мамлакатимизда, шу жумладан областимизда умумхалқ байрами муносабати билан Ватан флотининг шонли тарихи, ҳарбий-денгизчиларимизнинг революцион традициялари ва уларнинг Улуғ Ватан уруши йилларидаги унутилмас қаҳрамонликлари ҳақида доклад ва лекциялар ўтказилмоқда. ДОСААФ бошланғич ташкилотларининг аъзолари денгиз флоти ва денгиз моделизми мусобақаларида актив қатнашиб, байрамни кенг нишонламоқдалар.

Мамлакатимиз халқлари, шу жумладан областимизнинг меҳнаткашлари бугун Ҳарбий-Денгиз Флоти кунини байрам қилар эканлар, шонли денгизчиларимизга, кемасозлик саноатининг ходимларига Ҳарбий-Денгиз Флотимизни янада мустаҳкамлашда, она-Ватанимизнинг куч-қудратини янада оширишда, жанговар ҳарбий техникани пухта эгаллаб, мамлакатимиз денгиз чегараларини ҳушёрлик билан қўриқлашда янгидан-янги муваффақиятлар тилайдилар.

СССР Мудофаа министрининг БУЙРУҒИ

1957 йил 14 июль. № 138. Москва шаҳри.

Матрос ва солдат, старшина ва сержант ўртоқлар!

Офицер, адмирал ва генерал ўртоқлар!

Кемасозлик саноатининг ишчилари, инженерлари ва техниклари, ўртоқлар!

Бугун совет халқи ва унинг шавкатли Қуролли Кучлари ССР Иттифоқи Ҳарбий-Денгиз Флоти Кунини нишонламоқдалар. Ўз халқига фидокорона содиқ бўлган, Коммунистик партия ва унинг Марказий Комитети теварагига жипслашган ҳарбий денгизчилар Қуролли Кучларнинг бутун шахсий состави билан бирга Ватан олдидаги ўз аскарий бурчларини фидокорона бажармоқдалар.

Сизларни умумхалқ байрами — Ҳарбий-Денгиз Флоти Куни билан табриклайман!

Ҳарбий-Денгиз Флотининг шахсий составига янги қуролларни ва ҳарбий техникани қунт билан эгаллашларини, ҳозирги замон ҳарбий ва техника воситаларидан фойдаланиш йўллари ва усулларини ўзлаштиришларини, жанговар тайёрликларини тинмай оширишларини тилайман.

Кемасозлик саноатининг ишчилари, конструкторлари ва барча ходимларига Ҳарбий-Денгиз Флотини ҳозирги замон кораблари билан таъминлашда янада муваффақиятлар тилайман.

Ҳарбий-Денгиз Флоти Кунини нишонлаш юзасидан **буюраман:**

Бугун, 1957 йил 14 июлда, флотларда ва флотилияларда ҳарбий кораблардан ва қирғоқ батареяларида тўплардан йигирма бир марта бир йўла ўқ узиб салют берилсин.

Яшасин қаҳрамон совет халқи ва унинг шонли Ҳарбий-Денгиз Флоти!

Яшасин барча ғалабаларимизнинг ташкилотчиси ва илҳомчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

СССР Мудофаа министри
Совет Иттифоқи Маршали Г. ЖУКОВ.

СССР партия-ҳукумат делегацияси Братиславага келди

БРАТИСЛАВА, 12 июль. (**ТАСС махсус мухбири**). Бугун Совет Иттифоқи партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари самолёт билан Братиславага келдилар.

Н. С. Хрушчев, Н. А. Булганин ва партия-ҳукумат делегациясининг бошқа аъзолари байрамдагидек безатилган шаҳар марказидаги Клемент Готвальд номли майдонда ўтказилган оммавий митингда иштирок қилдилар.

Братиславада Совет-Чехословакия дўстлиги митинги

БРАТИСЛАВА, 12 июль. (**ТАСС махсус мухбири**). Бугун бу ерга келган Совет Иттифоқи партия-ҳукумат делегацияси шарафига Клемент Готвальд майдонида оммавий митинг бўлди. Теварак-атрофи кўп қаватли янги бинолар билан ўралган катта майдонда Братислава ва унинг яқинидаги шаҳарларнинг ишчилари, хизматчилари, теварак-атроф қишлоқлардан келган деҳқонлар тўпланди.

Совет ва Чехословакия байроқлари, қизил алвонлар билан байрам тусида безатилган майдонга совет делегацияси келмасдан анча олдин 120 минг меҳнаткаш тўпланган эди. 11 қаватли иморатнинг майдонга қараган томонига икки метрлик ҳарфлар билан: «Яшасин Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Чехословакия Коммунистик партияси ўртасидаги дўстлик» деган шиор ёзилган. Технология институти биносига «Биз тинчлик ва қардошларча ҳамкорлик даракчиларини табриклаймиз» деган транспарант осилган. Майдон атрофидаги бинолар Маркс, Энгельс, Лениннинг, К. Готвальд, Н. С. Хрушчев, Н. А. Булганин ўртоқларнинг катта портретлари билан безатилган.

Словакия Коммунистик партияси Марказий ва область комитетларининг аъзолари, Словакия Компартияси Братислава шаҳар комитетининг аъзолари, вакиллар корпусининг аъзолари, Миллат кенгаши депутатлари, пойтахт жамоатчилигининг вакиллари, ишлаб чиқариш илғорлари, маданият арбоблари трибуналарда тўпланганлар.

Совет ҳукумат-партия делегациясининг аъзолари, Чехословакия Коммунистик партияси ва Чехословакия ҳукуматининг раҳбарлари трибунага чиқишлари билан уларни ҳамма давомли гулдурос овация қилиб, бузилмас совет-чехословак дўстлиги, халқларнинг қардошларча ҳамкорлиги, Совет Иттифоқи ва Чехословакия Коммунистик партиялари ўртасидаги дўстлик шарафига айтилган хитоблар билан кутиб олади.

Словакия Компартияси Братислава шаҳар комитетининг биринчи секретари И. Герцкова митингни очади. Сўнгра митингда Словакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ К. Бацилек нутқ сўзлади.

Георгий Димитров номидаги завод ишчиси И. Михалилес, бирлашган қишлоқ хўжалик кооперативининг раиси Ф. Адемек, 9-май номидаги машинасозлик заводининг ишчиси М. Калла ўз нутқларида совет халқини ва унинг Коммунистик партиясини қардошларча табрикладилар. Нотиқларнинг нутқлари Совет Иттифоқи шарафига, социализм мамлакатларининг қардошлик бирлиги шарафига қилинган гулдурос қарсаклар, табрик хитоблари билан неча марталаб бўлиниб турди.

Митингда КПСС Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Хрушчевнинг нутқи Совет Иттифоқи, совет халқи, унинг Коммунистик партияси шарафига қилинган гулдурос овациялар билан кутиб олинди. Нутқ сўзланиб бўлганидан кейин чехословак халқининг Совет Иттифоқига, Чехословакия ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияларига бўлган дўстлик ҳисларини ифодаловчи жуда катта намойиш бўлди. Митингда қатнашган 120 минг киши «Интернационал»ни ижро этди.

УСТА СУВЧИЛАР, МОҲИР МЕХАНИЗАТОРЛАР

Қадимда баҳорикор ерлар бўлган, ҳатто ёмғир суви ҳам тўхтамай адрлардан тупроқни ювиб сойликларни тўлғизган пасти-баланд тепаликларда бугун пахта етиштирилмоқда. Тупроғи қумоқ бўлиши устига сувни тик тепадан пастга қараб оқизиш учун чидам, маҳорат керак. Ўрта қўлдек қилиб қўйилган сув ҳа деганда эгат охирига етавермайди, сувни кўпайтириш мумкин эмас, мўлжалдан озгина кўп бўлса ҳам тупроқни ялаб ғўзанинг оқ илдизини очиб кетади.

Каналлар қазилиб адрларга сув келтирилгач Янгийўл, Октябрь, Чиноз районларида «Юқори участка» деган сўз пайдо бўлди. Сабаби юқоридаги колхозларнинг экин майдони шу адрларга жойлашган эди-да. Мана бир неча йиллар бўлди, илгариги адр-сойларда шу уч район колхозларининг поёнсиз пахта далалари, мевазор боғлари, бедазорлари — экин-зироати қулф уриб ўсиб ётибди.

Сув келгач баҳорикор ерлар ўз жамолини кўрсатди. Энди шу тепаликлардаги ғўзани қондириб суғораётган сувчилар — сувнинг жиловини қўлларига маҳкам ушлаб олиб, уни истаган томонларига етаклаб бормоқдалар.

Биринчи йилларда адрларга сув қўйишни уддалай олмаган, ерни сувга олдириб юборган — бригадирдан, раисдан, агрономдан танбиҳ эшитган сувчилар мана бугун адрларга сув тарашни шунчалик ўрганиб олганларки, улар қўйган сув қаторда оқаяптими, думалаяптими ажратолмайсиз. Саратон иссиғида қизиган тупроқ сувни шима-шима қўнғир тусга кираркан, ғўза гўё кўз ўнгингизда бўйига-бўй қўшиб ўсаётгандек туюларди. Ана шу уч район колхозларида адрларга сув тараш усталари етишиб чиқди, уларнинг номини ҳамма яхши билади. Октябрь районидаги Сталин номли колхознинг сувчиси Б. Ғиёсов, «Коммунизм» колхозининг сувчиси А. Ёқубов, Ленин номли колхозининг сувчиси А. Шобатоев ўртоқлар ана шунақа уста сувчилардан. Улар ғўзани кеча-кундуз қондириб суғораётганликлари учун ҳам экин ривожига-ривож қўшмоқда, ҳосили кўпаймоқда.

Шу сой ва адрларда пўлат отини моҳирлик билан олиб юрган механизаторлар меҳнати ҳақида ҳам гапириб ўтмоқчимиз. Текис ерда ишлаган универсалчи билан пастдан юқорига кўтарилган, юқоридан пастга тушиб ишлайдиган механизаторлар меҳнати ўртасида катта фарқ борлигини ҳар бир киши яхши билади. Сталин номли колхознинг универсалчиси А. Абдусатторов, «Коммунизм» колхозида ишлаётган универсалчи А. Таскараев ўртоқлар қияликлардаги ерларга усталик билан чигит экиб берганлари сингари ана шу ерлардаги ғўзани культивация қилишда, ўғитлашда, ҳашаротга қарши дори сепишда маҳорат кўрсатмоқдаларки, улардан ҳар бир пахтакор чексиз миннатдор.

Биз газетамизда шу уста сувчилар, моҳир механизаторларнинг суратини босмоқдамиз. Октябрь район колхозчилари, механизаторлари ўртасида донг таратган бу азаматлар шу кунларда, ҳосилга-ҳосил қўшилаётган қизғин пайтда чарчаш нималигини билмай меҳнат қилмоқдалар. **Суратда:** (чапдан ўнгга) Сталин номли колхозда ишлаётган тракторчи **А. Абдусатторов,** шу колхознинг сувчиси **Б. Ғиёсов,** «Коммунизм» колхозининг сувчиси **А. Ёқубов,** шу колхозда хизмат қилаётган универсалчи **А. Таскараев,** Ленин номли колхознинг сувчиси **А. Шобатоев** ўртоқлар.

В. Салов фотоси.

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетида

Ўзбекистон КП область комитетининг бюроси пахтадан мўл ҳосил тўплаш ойлиги — июлда ғўза парваришининг бориши тўғрисида қарор қабул қилди.

Қарорда кўпгина колхоз, совхоз ва МТСларда мўл ҳосил тўплаш ойлигининг қониқарсиз ўтказилаётганлиги қайд қилинди. Масалан, июлнинг биринчи ўн кунлигида ғўза парвариши ишларининг суръати пасайган, июнь ойининг учинчи ўн кунлигидагига қараганда ғўза қатор оралари 12,5 минг гектар кам майдонда узунасига, 5 минг гектар кам майдонда кўндалангига культивацияланиб, 8 минг гектар кам майдонда чопиқ қилинган.

Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ ва Чиноз районларидаги колхозларда ғўза парвариши ишлари айниқса ёмон уюштирилган.

Буларнинг ҳаммаси шуни кўрсатадики, область қишлоқ хўжалик бошқармаси (бошлиғи ўртоқ Юнусов) кўпгина район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари, МТС, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1957 йил 28 июндаги «Ғўза парвариши ишларини яхшилаш ва пахтадан мўл ҳосил тўплаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини бажаришни ташкил этишга масъулиятсизлик билан қараганлар.

1-Бекобод, 1-Ўрта Чирчиқ, Чиноз, 1-Янгийўл ва бошқа баъзи МТСларда ғўзани культивация қилишда агротехника қоидаларининг жиддий суратда бузилиши фактларига мутлақо чидаб бўлмайди. Бир қатор ҳолларда бу муҳим агротехника тадбири сифатсиз ўтказилаётир: ишлаш кенглиги етарли эмас, тупроқ юза юмшатилмоқда. МТСлардаги кўпгина тракторларда етарли миқдорда иш органлари йўқ, уларнинг ҳаммаси ўсимликда мўл ҳосил тўпланиши учун зарур шароит яратиб берилмасликка олиб келмоқда.

Кўпгина хўжаликларда парваришнинг ёмонлиги натижасида ғўзанинг аҳволи ҳали ҳам яхши эмас. Масалан, Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номли колхозда катта-катта майдонларда ғўзани бегона ўт босиб кетган, культивацияларда агротехника қоидалари қўпол равишда бузилмоқда. Айни вақтда колхоз раиси ўртоқ Отаметов эса ишга масъулиятсизлик билан қараб социалистик мажбуриятни бажаришни таъминлаш учун зарур чораларни кўрмаётир.

3-«Боёвут» совхози (директори ўртоқ Ҳамидов) 700 гектардан кўпроқ майдондаги ғўза бегона ўтлардан тозаланмагани ҳолда ишчиларнинг анчагина қисми ғўза парваришида қатнашмаётир. Совхозда меҳнат интизоми жуда сусайиб кетган.

Ҳавонинг исиб кетаётганлиги суғоришни кучайтиришни талаб этаётганлигига қарамасдан, кўпгина хўжаликларда бу иш ёмон ўтказилаётир. Ҳозирданоқ ғўзанинг қаттиқ чанқаб қолганлиги фактлари борки, бу ҳосил элементларининг тўкилиб кетишига ва ҳосилнинг анча қисмини йўқолишига олиб келади. Шу билан бирга Оққўрғон, Бекобод, Бўка, Пискент ва бошқа районларда ғўза сифатсиз суғорилиб, сув кўпинча эгат оралатиб очилган саёз эгатларга қўйилмоқда. Кўпинча далаларда 10-15 лаб эгат суғорилмай қолаётир, шунингдек баъзан участкаларнинг этак томонлари сувга бостириб юборилмоқда.

Ҳозирги вақтда ғўзани кечаси суғориш катта аҳамиятга эга, бироқ кўпчилик колхоз ва совхозлар шу пайтгача суғоришни кечаси ташкил этишга чинакам киришмаганлар. Сувни тежаб сарфлаш тадбирлари кўрилмаётир.

Суғоришни ғўза парваришидаги бошқа ишлар билан тўғри қўшиб олиб бормаслик, дала ишларини ташкил этишдаги жиддий камчилик бўлиб қолаётир. Бунинг натижасида суғоришдан кейин тупроқ қуриб қолиб, қатор оралари сифатсиз ишланмоқда. Кўпгина колхоз ва совхозлар ҳали ҳам қатор ораларини ўз вақтида юмшатиш учун от культиваторларидан фойдаланмаётирлар.

Қарорда ғўза қатор ораларини кўндалангига ишлаш айниқса ёмон ташкил этилганлиги қайд қилинади. Бу шуни кўрсатадики, область қишлоқ хўжалик бошқармаси, баъзи МТС ва совхозларнинг директорлари, агрономия ходимлари ғўза парваришидаги прогрессив методга етарли баҳо бермаётирлар. Баъзи район партия комитетларининг секретарлари ва район ижроия комитетларининг раислари ҳам бундай нотўғри муносабатларга индамай келаётирлар. Худди ана шунинг учун областимиз бу прогрессив методни қўллашда кейинда қолмоқда. Масалан, ҳаммаси бўлиб 57 процент майдонда ғўза қатор оралари иккинчи марта ва 29 процент майдонда учинчи марта кўндалангига культивация қилинган.

Колхоз ва совхозларда мўл ҳосил етиштиришнинг энг муҳим факторлари ҳисобланган экинга гўнг ва фекал сингари маҳаллий ўғитларни ўз вақтида солишга ҳали ҳам етарли эътибор берилмаётир. Бир қатор хўжаликларда минерал ўғитларга органик ўғитлар аралаштирмасдан нуқул ўзи солинаётир. Бунга ҳам йўл қўйиб бўлмайди. Кўпгина район партия комитетлари, район ижроия комитетлари ва МТСларнинг раҳбарлари қолоқ колхозларга ҳали ҳам лозим даражада эътибор бермаётирлар. Натижада бу хўжаликларда ғўза ўз ҳолига ташлаб қўйилган ва ривожланишдан анча кейинда қолаётир.

Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши ўтказилаётган тадбирлар мутлақо етарли эмас. Колхозларнинг бир қисми ўзлари учун ажратилган заҳарли дориворларни ҳали ҳам олиб кетмаганлар ва аппаратларни ишга тайёрламаганлар.

Дала ишларини ташкил этишдаги ана шу камчиликларнинг ҳаммаси кўпгина колхоз ва совхозларда ғўзанинг ўсиш ва ривожланишдан қолишини ҳозиргача ҳам тугатилмаслигига сабаб бўлаётир.

Область колхозларида 10 июлгача 52 процент майдонда ғўза ёппасига гуллаб ҳосил тугишга киришган, ҳолбуки ўтган йил шу пайтда 91 процент майдонда ғўза ёппасига гуллаган эди. 12 процент майдонда ғўза ҳали ҳам шоналаш фазасида турибди, яъни бу ғўзалар ривожланишдан анча кейинда қолмоқда. Ваҳоланки, ўтган йил шундай ғўзалар ҳозиргидан 3 баравар кам эди.

Кўпгина район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари, шунингдек МТС ва совхозларнинг директорлари, колхозларнинг раҳбарлари ғўза ривожланишдан жуда кейинда қолаётганлигига қарамасдан, уни парвариш қилиш ишлари суръатини кучайтириш учун қатъий чораларни кўрмаётирлар. Бунинг устига кўпгина районларда, айниқса Янгийўл, Чиноз, Октябрь ва Ўртасарой районларида июль ойининг биринчи ўн кунлигида ғўза парваришига қатнашиши зарур бўлган ишга яроқли аҳоли сони камайиб кетди.

Ўзбекистон КП область комитетининг бюроси ўзининг қарорида колхоз ва совхозларда июль ойининг биринчи ўн кунлигида ғўза парвариши юзасидан берилган топшириқнинг бутунлай қониқарсиз бажарилаётганлигини қайд қилди.

Область партия комитети барча колхоз, совхоз, МТСлар ҳамда районларда партия ва совет ташкилотлари олдига **1 августгача барча пахта майдонларида ҳар бир туп ғўзада 14-16 мева шохи бўлишига ва камида 6-7 тадан бўлиқ кўсаклар тўпланишига эришиш, шу вақтгача олдирилган мева элементларининг энг кўпини сақлаб қолиб, июль ойида ғўзанинг ривожланишидаги қолоқликни тамомила тугатишни асосий вазифа қилиб қўйди.**

Область партия комитетининг бюроси область қишлоқ хўжалик бошқармасига (ўртоқ Юнусовга) область суғориш системалари бошқармасига (ўртоқ Полвоновга), район партия комитетлари ва район ижроия комитетларига, МТС ва совхозларнинг директорлари ҳамда партия ташкилотларининг секретарларига, колхозларнинг правлениелари ва партия ташкилотларига июль ойи давомида ғўзани камида икки марта комплекс парвариш қилишни ҳамда 1 августгача барча майдонларда қатор ораларини иккинчи ва учинчи кўндаланг ишлашни тугаллаш мажбуриятини юклади.

Ғўза парваришини ўз вақтида ўтказишни мунтазам равишда контрол қилиш, бу ишни суғориш билан тўғри боғлаб олиб бориш, культивация ва чопиқ қилишда ишнинг сифатига бўлган агротехника талабларини қатъий бажарилишига эришиш таклиф этилди. Ғўзани суғоришни ташкил этишда ишнинг сифатини оширишга ва сувдан тўғри фойдаланишга алоҳида эътибар берилиши керак.

Сув танқислиги даврида (июлнинг охири ва августнинг биринчи ярмида) аҳволни енгиллаштириш учун ерости сувлари юза турган майдонларнинг ҳаммасида ғўзани чуқур эгатлар орқали оширилган норма билан суғориш ва бу ишни қатор ораларини ишлаш билан тўғри қўшиб олиб боришнинг ўзи билан тупроқда зарур нам запасини ҳосил этиш лозим.

Июль ойида маҳаллий, органик ўғитларнинг барча мавжуд ресурсларидан тўла фойдаланиб, уларни минерал ўғитларга аралаштириб ҳам шунингдек нуқул ўзини ҳам қатор ораларига солиш ёки сув билан оқизиш зарур.

Область ижроия комитетига июль ва август ойлари давомида 100-120 минг гектар майдонда ғўзани барги орқали икки марта азиқлантириш масаласини кўриб чиқиш топширилди.

Барча далачилик бригадаларида ғўзаси қолоқ участкаларни ҳисобга олиб чиқиб уларда ҳам июль ва август ойларида зарур миқдорда ҳосил тўпланишини таъминлайдиган қўшимча тадбирлар белгилансин ва амалга оширилсин.

Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш ишларини ҳам кучайтириш зарур.

Область партия комитетининг бюроси район партия комитетларининг секретарларидан, район ижрокомларининг раисларидан, МТСларнинг раҳбарларидан уларнинг қолоқ колхозларга бўлган муносибатларини ўзгартиришларини, шундай колхозлар билан шахсан шуғулланиб, бу хўжаликларга амалий ёрдам бериш, уларда ғўзанинг ривожланишдан қолаётганлигини тугатишга қаратилган барча масалаларни ўз вақтида ҳал этишларини талаб этди.

Область партия комитетининг бюроси белгиланган бу тадбирларнинг сўзсиз бажарилиши учун область қишлоқ хўжалик бошқармасидан, район партия комитетлари ва ижрокомлардан, МТС ва совхозлардан ғўза парваришига зарур бўлган колхозчиларни, совхоз ва МТС ишчиларини ажратишни, шунингдек белгиланган топшириққа мувофиқ техник воситалар билан таъминлашни талаб этди.

Трактор ишлари сифатининг пасайиб кетганлиги учун область партия комитетининг бюроси 1-Ўрта Чирчиқ МТСининг директори ўртоқ И. Пакка ҳамда 3-«Боёвут» совхозининг директори ўртоқ Ҳамидовга қаттиқ жазо берди ва дала ишларининг, айниқса, культивация, суғориш ва чопиқнинг сифати учун уларнинг шахсан жавобгар эканликлари кўрсатилиб огоҳлантирилди.

Область партия комитети, — дейилади қарорда, — партия ташкилотлари Улуғ Октябрь 40 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақа муносабати билан колхозчилар, МТС ва совхоз ишчилари ўртасидаги меҳнат ва сиёсий кўтаринкиликка башчилик қиладилар ва пахтадан мўл ҳосил тўплаш ойлигида қўйилган вазифаларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаб этадилар, деб қаттиқ ишонч билдиради.

Область маҳаллий саноат бошқармасига қарашли В. П. Чкалов номидаги завод коллективи колхоз ва совхозлар учун чой қайнатадиган катта кипятильниклар ишлаб чиқаришни тобора кўпайтирмоқда. **Суратда:** тунукасоз **А. Лямин** кипятильникни йиғмоқда.

В. Нудлер фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Ишчилар кўнгилли дам олаётирлар

Тошкентдаги Ильич номли завод касаба союз ташкилоти меҳнат отпускалари даврида ишчиларнинг кўнгилли дам олишлари тўғрисида яхши ғамхўрлик қилмоқда. 1957 йилги дам олиш мавсуми бошланганидан бери завод ишчи-хизматчиларидан 50 га яқин киши марказий ва маҳаллий дам олиш уйлари ҳамда санаторийларда ҳордиқ чиқариб қайтдилар. Масалан, ишчилардан Саидвалиев, Матигулин, Додаматов ўртоқлар Ялтадаги «Кореиз» дам олиш уйида бўлдилар. Слесарь В. Откавиров, шофер К. Ризаев, қоровул Ю. Расулев, уборщица В. Мужевская ўртоқлар эса Қирғизистондаги «Байрамали» санаторийсидан яқинда қайтиб келдилар.

Бундан ташқари, тез кунда яна бир группа ишчилар Бурчмулла, Троицкий, Сўқоқ дам олиш уйларига жўнаб кетадилар.

Путёвкалар ишчиларга арзон баҳоларда берилмоқда.

Д. НАЗАРОВА.

Ишчан киномеханиклар

Ўртасарой район маданият бўлими пахта далаларида ҳормай-толмай меҳнат қилаётган колхозчиларга кино хизмати кўрсатишни яхшиламоқда. Район маданият бўлими ҳузурида иккита кўчма киноустановка бор. Бу киноустановкаларга хизмат қилувчи ишчан кино механиклар И. Барадин ва А. Умедов ўртоқлар райондаги 8 та колхозига хизмат кўрсатмоқдалар. Улар сўнгги кунларда Жданов номли, Оржоникидзе номли, Охунбобоев номли, Будённий номли ва Булганин номли колхозларда бўлдилар. Қишлоқ аҳолиси «Карнавал кечаси», «Қутлуғ қон», «Бомбайли қиз», «Хизмат» ва бошқа совет ҳамда чет эл фильмларини зўр қизиқиш билан томоша қилди. Ишчан киномеханиклар июнь ойи планини 130 процент қилиб бажардилар.

Т. МАҲМУДОВ.

Пахта ва луб экинларини қабул қилиш ҳамда дастлабки ишлашга пухта тайёргарлик кўрайлик

Пахта ва луб экинларини қабул қилиш ҳамда уларни дастлабки ишлаш мавсуми яқинлашиб келмоқда. Бу йил тайёрлов пунктлари, шунингдек пахта тозалаш ҳамда каноп-жут заводларининг коллективлари олдида ўтган йиллардагига қараганда анча катта вазифалар турибди. Даставвал шуни айтиш керакки, бу йил 1956 йилдагига қараганда пахта ва луб экинлари анча кўп етиштирилади. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XX съездининг тарихий қарорларидан илҳомланган Тошкент область колхозлари ва совхозлари Улуғ Октябрнинг 40 йиллиги шарафига давлатга камида 500 минг тонна пахта ҳамда 120 минг тонна каноп ва жут пояси етиштириб бериш мажбуриятини олганлар.

Қишлоқ хўжалик артелларининг аъзолари ҳамда совхоз ишчилари ўз зиммаларига олинган ана шу мажбуриятни шараф билан бажариш мақсадида зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Ўсимликнинг ривожланишини тезлаштириш ва унинг ҳосилдорлигини кўтариш учун зарур бўлган тадбирларни амалга оширмоқдалар. Август ойининг бошларида каноп-жут экувчи колхозлар давлатга каноп ва жут пояларини топшира бошлайдилар, август ойининг охирларида эса колхоз ва совхозлар пахта теримига тушадилар ва янги ҳосилни тайёрлов пунктларига топшира бошлайдилар.

Тошкент иқтисодий-маъмурий райони Халқ хўжалик кенгашининг пахта ва луб экинларини тайёрлаш ҳамда дастлабки ишлаш бошқармаси ва унинг тайёрлов шохобчалари ана шу янги мавсумга ҳозирданоқ ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўришлари лозим. Пахта ва каноп-жут заводларининг материал-техника базаларини қайта кўздан кечириб чиқиш ва уларни тартибга келтириш, куритиш-тозалаш цехларини ҳамда оғир ишларни механизациялаш имконини берувчи воситаларни тайёрлаб қўйиш зарур.

Янги мавсумга тайёрлов пунктлари алоҳида ҳозирлик кўришлари лозим. Пахта ва каноп-жут пояларини сақлаш учун қўшимча равишда 400 майдонча қурилиши, 1138 майдонча ремонт қилиниши керак.

Илғор корхона коллективлари ҳозирнинг ўзидаёқ янги мавсумга пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Янгийўл, Алимкент, Мирзачўл пахта тозалаш заводлари, Янгибозор, Қўрғонча, Солдатск жут-каноп заводларининг колективлари ўз хўжаликларида тайёргарлик ишларини тамомлай деб қолдилар. Заводларда, шунингдек тайёрлов пунктларида хомашёнинг бузилмай, узоқ вақт сақланишини таъминловчи бир қанча тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, бу йил пахта заводлари ва тайёрлов пунктларида 51,6 минг квадрат метр майдонга асфальт ётқизилади. Пахта ва жут-каноп пояси сақланадиган майдонлар ҳам асфальтланади.

Тажриба шуни кўрсатдики, хомашё сомон билан сувалиб қўйилган майдончадагига қараганда асфальтланган майдончаларда ўз сифатини йўқотмайди. Ана шу мақсадлар учун зарур бўлган бинокорлик материаллари билан биз асосан таъминланганмиз. Бироқ шундай бўлса ҳам, айрим масалаларда ёрдамга муҳтожмиз. Жумладан, ремонт ва қурилиш ишлари учун ғоят зарур бўлган цемент ҳамда ёғоч етказиб бериш ишларини тезлатиш керак.

Янги мавсумга пухта тайёргарлик кўриш кўп жиҳатдан ва асосан заводлар ҳамда тайёрлов пунктларининг ходимларига боғлиқ. Айрим ҳолларда мавжуд имкониятлардан ёмон фойдаланилмоқда. қурилишларни маҳаллий ресурслар ҳисобига бинокорлик материаллари билан таъминлаш кўнгилдагидек эмас. Чиноз, Пискент, Далварзин пахта тозалаш заводлари ҳамда Юқори Чирчиқ, Уяли, Гул каноп-жут заводларининг раҳбарлари ана шу масалаларга жиддий эътибор бермаётирлар.

Колхоз ва совхозлардан қабул қилиб олинадиган хомашёнинг сифати ҳамда оғирлигини тўғри аниқлаш учун заводлар ва тайёрлов пунктларининг тарози хўжаликларини ремонт қилиш, пахта ва луб экинлари учун эталон стандартларни тайёрлаб қўйиш зарур. Бу соҳада ўтган йилдагига қараганда бирмунча ишлар қилинди.

Машина ҳамда қўлда терилган пахтани хас-чўпдан тозалашни тўғри ташкил этиш жуда катта аҳамиятга эгадир. Шу мақсадда 22 пахта заводи ва тайёрлов пунктида қуритиш-тозалаш цехлари тартибга келтирилмоқда. Қуритиш-тозалаш цехларининг ўтган йилдаги ишларидаги камчиликлар ҳисобга олиниб, бу йил уларнинг 14 таси модернизация қилинади. Бироқ шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, ана шу цехларни модернизация қилиш учун зарур бўлган асбоб-ускуналарни биз ўз вақтида ололмаётирмиз. «Ташхлопкомаш» заводи (директори ўртоқ Синягин) ана шундай ускуналарни етказиб бериш ишларини ҳеч бир сабабсиз орқага сурмоқда.

Тайёрлов шохобчаларидаги оғир ва кўп меҳнат талаб қиладиган иш процессларини механизациялашга бу йил алоҳида эътибор берилмоқда. Кўпчилик пахта тайёрлаш пунктлари ҳамда жут-каноп заводларининг хомашё базаларида пахтани бунтлаш, қоплаш, хомашёни складга ташиш, каноп-жут пояси ҳамда пахтани автотранспортга ортиш каби кўп меҳнат талаб этиладиган ишлар тўла механизациялаштирилади. Бунинг учун зарур бўлган техникага эгамиз. Конструкторлар ва машинасозлар тайёрлов пунктлари ҳамда пахта ва каноп-жут заводларидаги механизмларни янада такомиллаштиришлари, улардаги камчиликларни тугатишлари лозим.

Пахта саноати илмий-текшириш марказий институтининг экспериментал заводида ўтказилган тажрибалар шуни кўрсатдики, айрим цехларни ва умуман корхона ишлаб чиқаришини бошқаришни автоматик системага ўтказиш жуда катта қулайликларни туғдиради. Бу йил областимиздаги икки пахта заводи, чунончи, Тошкент ҳамда Янгийўл пахта тозалаш заводини автоматлаштириш белгиланган. Бу тадбирни амалга ошириш кўп жиҳатдан монтажчиларга ҳамда корхона коллективига боғлиқдир. Ана шу ҳар иккала корхона автоматлаштирилгандан сўнг уларнинг дастлабки тажрибалари асосида системамиздаги бошқа корхоналарда ҳам худди шундай тадбир амалга оширилади. Шу сабабли ҳам асбоб-ускуналарни монтаж қилишга, механизмларни ўрнатишга алоҳида эътибор бериш, уларни иш процессида ҳар тарафлама диққат билан ўрганиб бориш зарур.

Ҳозир бизнинг системадаги корхоналар ремонт қилинаётган бир вақтда заводларнинг техника-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилашга имкон берувчи бошқа бир қанча тадбирларни ҳам амалга ошириш зарур. Момиқ ва чигит каби қимматли хомашё олишни кўпайтириш мақсадида ҳозирдагига қараганда анча кучли бўлган бир қанча электромоторлар керак.

Шунга эришмоқ керакки, жут-каноп заводларида янги мавсумга тайёргарлик ишларини биринчи августгача, пахта заводларида эса 20 августгача тамомлаш керак. Пахта ва жут-каноп заводлари ҳамда уларнинг тайёрлов пунктлари янги мавсумга қанчалик пухта тайёргарлик кўрсалар, мавсум давомида шунчалик яхши ишлайдилар, бинобарин, мамлакатимиз тўқимачилик саноати қимматли хомашё билан узлуксиз равишда таъминлаб турилади.

А. НОРМУҲАМЕДОВ,
Тошкент Халқ хўжалиги кенгашининг пахта ва луб экинларини тайёрлаш ва дастлабки ишлаш Бошқармасининг бошлиғи.

Илғорлар сафи кенгаймоқда

Тошкентдаги эгар-жабдуқ фабрикаси қишлоқ хўжалиги учун эгар-жабдуқ, юган, қоринбоғ сингари қайиш буюмлари, аҳоли учун эса чемодан, портфель, камар, ҳар хил сумка каби галантерия маҳсулотлари ишлаб чиқаришни борган сари кўпайтирмоқда. Маҳсулот ишлаб чиқаришни ошириш, унинг сифатини яхшилаш ва таннархини камайтириш учун курашда деярлик ҳамма ишчилар актив қатнашмоқдалар.

Фабрикада кундалик топшириқни доим 2-3 баравардан бажариб келаётган бичиқчи Борис Свеженцев, галантериячи Мастура Ғафурова, чемоданчи Эргаш Мирзаҳмедов ўртоқлар каби ишлаб чиқариш илғорларининг сафи тобора кенгаймоқда. Деярлик ҳамма ишчи ҳозирги пайтда смена топшириғини ортиғи билан бажараётир. Шунинг учун ҳам фабрика бўйича давлат плани ой сайин муддатидан олдин бажарилиб, қўшимча равишда ҳар ойда бир неча ўн минг сўмлик маҳсулот берилаётир.

Корхонада ярим йиллик план ялпи ва товар маҳсулот бўйича 103,5 процент қилиб бажарилди. Пландан ташқари 7700 жуфт тизгин, 3000 жуфт хомут боғи, 6200 дона эгар; 57.200 дона чарм камар ва 1.400 дона ўқувчилар портфели ишлаб чиқарилди.

Д. ҚОСИМОВА,
М. ШЕРМУҲАМЕДОВА.

Самарқанд Ўрта Осиёнинг энг қадимги шаҳарларидан биридир. Ҳар йили бу шаҳарга минглаб совет ва чет эл туристлари келиб кетадилар. **Суратда:** Чехословакиядан келган туристларнинг бир группаси Гўри Амир мақбарасини кўздан кечирмоқдалар.

А. Кузменко фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Тарихий жойларга экскурсиялар

Улуғ Октябрнинг шонли 40 йиллиги олдидан Сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамиятнинг Тошкент шаҳар бўлими ҳамда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ўзбекистон халқлари тарихи музейи Тошкентнинг тарихий жойларига экскурсиялар уюштирмоқда. Бу экскурсияларга пойтахт ва областдаги саноат корхоналари, турли ташкилотлар, олий ўқув юртлари ва мактаблардан кўпгина кишилар қатнашаётир. Улар экскурсия давомида шаҳарнинг диққатга сазовор — революцион воқиалар бўлиб ўтган жойларини бориб кўрмоқдалар.

Экскурсиячилар Тошкентни 4 маршрут бўйича ўрганадилар. «Революцион воқиаларнинг хотира жойлари» деб аталувчи маршрут бўйича экскурсиячилар Озодлик уйи, Ишчилар қалъаси, Шаҳар думаси, Туркистон ҳарбий округи штаби каби тарихий жойлар билан танишадилар. Лекторлар эса уларга мазкур жойларнинг номланиш сабаблари, октябрь жангларида актив иштирок этган революционерларнинг кураш фаолиятлари тўғрисида гапириб берадилар. Ўртоқлар мозори, Ҳарбий қалъа, Революция сквери сингари жойларга экскурсия уюштириш ҳам маршрут планига киритилган.

«Тошкентнинг қадимги ва Ўрта аср ёдгорликлари» маршрути бўйича экскурсия ва походлар уюштириш мўлжалланмоқда. Оқтепа қасри, Кўкалдош архитектура ёдгорлиги каби объектлар ҳам экскурсантларга таништирилади. «Тошкентнинг социалистик қурилиши» деган маршрут бўйича ўтказилаётган экскурсияга ҳам кўп киши қатнашаётир.

А. АЛИЕВ.

ФЕЛЬЕТОН

Жир битгач...

Аслини олсангиз Сангилбек на ишқ кўчасидан ўтибди, на гул тиконига кўксини доғлабди. Бурҳонбековнинг ишқи пивони арақка омухта қилиб, шопираётганда ҳосил бўладиган кўпикка-ю, олдига қўйилган иссиқ овқатдан кўтарилаётган буғга ўхшайди. Сангилбек ошиқлигини лоф урадию, лекин қирқ йил чироқ ёқиб қидирсангиз ҳамки, юрагидан ишқнинг «и» сини ҳам топиб бўлмайди. Йўқса етти боланинг (бири ўзида) отаси бўла туриб, олтинчи марта яна хотин олармиди?

Сангилбек биринчи хотини Хадичахон Шоқосимовага уйланганда 1939 йил эди. У ана шу хотинига етишгунча чиндан ҳам кўз ёши тўкдими, ёки кўзига тупугини сурдими, ишқилиб муҳаббатига содиқлигига уни ишонтирди, виждони, имонини кафил қилди. Бироқ ваъда-ваъдалигича қолди. Хадичанинг орзу-умидлари Сангилбекнинг ҳийла-найранглари тошига урилиб, чил-парчин бўлди: у 1946 йилда Наима исмли қизи билан хотинини ҳайдаб юборди.

Сангилбек Зарофат Хўжаева билан турмуш қуришга жазм қилганида, уни тўппа-тўғри кўчадан етаклаб келиб эмас, балки кўриб, суруштириб-билиб, куйдим-ёндим деб уйланганди. Ҳа, худди ана шундай. Зарофат ёқиб қолгани учун на биринчи хотин-у, на боласи кўзига кўринди. Жигаридан теккани сабабли уларни қувлади-ю, 1947 йилда Зарофат билан турмуш бошлаб юборди. Орадан бир йил ўтди. Турмушидан кўнгли тўлмадими, ёки бағримга шамол тегсин дедими, ҳайтовур Зарофатни Тошкентда қолдириб, ўроқда йўқ, машоқда йўқ, хирмонда ҳозир деганларидек, 1948 йилда Бекобод районидаги тўлақсиз ўрта мактаблардан бирига директор бўлиб ишга жойланди. Ҳа, ўзи йўқнинг кўзи йўқ. Эски одати қўзиб кетди шекилли, мактаб уборщицаси Раҳимани йўлдан уриб, у билан қонунсиз турабошлади. Бир ўғил-у, бир қиз туғилди, сир очилиб тойилишига кўзи етгач, Раҳимани алдади, йўлини қилиб қаёққадир жўнатди. Сангилбек тўполоннинг олдини олиш учун Зарофатни кўчириб олиб борди. Бу ишлар ошна-оғайнилари ёрдамида бости-бости бўлиб кетди. Лекин 1951 йилда мактаб хўжалиги, таълим-тарбия соҳасидаги кароматлари, қаллобликчиликлари фош бўлиб қолди. Жар ёқасига келиб қолганини сезган Сангилбек ҳар ишга ҳозир-нозир турган улфатлар кўмагида Бекободдан кўрпасини орқалаб қолди.

Сангилбекнинг Бекободга қилган сафари ана шундай тамом бўлди-ю, лекин Қатортолга келгандан кейин ҳам оёғи тийилмади, тинчимади. У, Сталин номли колхознинг сабзавот дўконига мудир бўлиб, хотинини сотувчи қилиб қўйди. Яна ошиғи олчи, айтгани-айтган, деган-деган, кайфи тарақ, кўзи хуммор, тили бийрон, дили гирён. Натижада орадан кўп ўтмай, 6 минг сўм камомат келди. Бу Сангилбекка айни муддао бўлди. Зарофатни урди, сўкди. Бу пулни хушторларингга едиргансан деди-ю, Зиёда ва Дилором исмли қизлари билан кафшини тўғрилаб қўйди. Дўкондан бўшагач, 15-мактабнинг бошланғич синфларидан бирига ўқитувчи бўлиб олди. Кунларнинг бирида Муҳаббат Эшонхўжаева деган кимса билан танишди, кейин у билан ҳам қонунсиз тура бошлади. Орадан 3 ой ўтгач, уриш-жанжал, калтакка чидай олмаган Муҳаббат қочиб кетди.

Хуллас, Сангилбек 4 хотинига нима деб ваъда бериб, нима деб алдаган бўлса, бешинчи хотини Маърифат Каримовага ҳам ўша ваъдалар берилди, ўша ҳийла-найранглар ишлатилди. Каримова билан 1953 йил ноябрида бошланган турмуш 1956 йил декабрида чанг сингари тўзиб кетди. Каримова ҳам Малика исмли қизи билан қолаверди. Сангилбек яна дўпписини қайтоқи қилиб, кўнгил кўчасига қадам ташлади.

Каримова Сангилбек билан турмуш қура бошлагандан кейин унинг оила хўжалигини тиклади, уйини ремонт қилдирди, 2 минг сўм қарзини тўлаб узди, эрига кийим-кечак қилиб ҳам берди. Яхшиликка ёмонлик деганларидек, муккасидан кетган Сангилбек ўрнидан турди, кийимини янгилаб, чўнтаги пул кўрди. Жир битгач, семизликни кўтара олмай, ҳар томонга шох ташлади. Ана шу шох ташлаганича хотинлар уёқда турсин, ҳатто каттаси 17 га, кичиги 2 ёшга тўлган 6 боланинг бирортасига қиё боққани йўқ. Унга на чинакам турмуш, на бола-чақа ва на ор-номус керак. У «бебаҳо дунё»ни айш-ишрат билан ўтказса бас. Унинг хотинжаллоблик қилишига ҳам, болаларни тирик етим қилиб қўйишига ҳам сабаб ана шу. Лекин унинг хотинларидан осонгина қутулиб, дориламон юриши сабабларини айтсангиз, тилингиз, айтмасангиз дилингиз куйди.

Сангилбекнинг сувга тушиб, қуруқ чиқиб кетаверишида олтинчи хотини Тожихон Иброҳимова жон олиб, жон берди. Хўш, Иброҳимова ким? Тошкент шаҳар, Октябрь район, 2-юридик консультациянинг адвокати-ю, местком раиси! Ҳа, адвокат, раис! Дарвоқе КПСС аъзоси ҳам. Ҳай-ҳай у киши билан қонун талашиб, ўзингизни оғритиб ўтирманг. Тожихон унча-мунча одамни бир чўқишда қочирадиган аёл. Агар сиз қонундан гап очиб қолгундай бўлсангиз, у шундай қонунлар тўқийдики, ақлингиз шошиб қолиб, нима дейишингизни билмайсиз: гўё тўрт тарафингиз қибла-ю, хоҳлаган кўчаға кириб кетаверасиз. Сангилбекнинг адвокати бўлиб, унинг қулоғига булбули гўёдек қуйиб турган, унга «йўл-йўриқ» кўрсатаётган ҳам ана шу Тожихондир. Сангилбекнинг судларга борганида тўтиқушдек сайраши ҳам Тожихон ўргатган гапларни оқизмай-томизмай такрорлашидир.

Шу вақтгача ажрим қоғозини ҳам, нафақаларини ҳам ундира олмай юрган хотинларнинг сарсон бўлишига сабаб ана шу Тожихоннинг «қонун кўчалари»дир. Тожихон Сангилбек билан қонунсиз тура бошлагандан бир неча йил олдин ҳам унинг хотин олиб-хотин қўйиш билан шуғулланиши, болалари борлигини яхши биларди. Лекин у совет хотин-қизлари, болаларнинг ҳуқуқини ҳимоя қилиш ўрнига Сангилбекка «йўл-йўриқ» кўрсатди. Уни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлади, кўзини чирт юмиб, унга тегиб олди, Ленин район коммунал хўжалик бўлимига инспектор қилиб ишга жойлаштириб қўйиш учун озмунча тер тўкмади, оёғи куйган товуқдай озмунча югурмади.

Тожихон билан Сангилбек қўша қариш учунми, ёки беш куним-у, хуш куним қилиш учунми, ҳар ҳолда шу йилнинг май ойида бир ёстиққа бош қўйди. Улар ҳамон фароғат уйқусидан уйғонганлари ва ўзларининг қилган ишларини ўйлаб кўрганлари йўқ. Улар айш-ишрат, фароғат уйқусидан уйғонарлар ва жамоатчилик олдида, одил совет қонунчилиги олдида жавоб берарлар!

Сами РАҲИМ.

СССР денгиз чегараларининг посбони

Бу йил Ҳарбий-Денгиз Флоти куни катта сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги вазиятида байрам қилинмоқда. Улуғ Октябрнинг 40 йиллигига умумхалқ тайёргарлиги ана шу кўтаринкиликни вужудга келтирди. Коммунистик партия раҳбарлигидаги совет халқи мамлакатимизда коммунизм қуриш учун кураш программасини муваффақият билан амалга оширмоқда. Саноат, қишлоқ хўжалиги тез суръатлар билан ривожланмоқда, совет кишиларининг моддий фаровонлиги ва маданияти тобора ўсмоқда.

Халқимизнинг тинч ижодий меҳнатини шавкатли Совет Қуролли Кучлари қўриқлаб турибди. Ҳарбий-Денгиз Флоти Совет Қуролли Кучларининг таркибий қисмидир.

Совет Иттифоқи қуруқликда катта территорияга эга бўлган давлатгина эмас, у буюк денгиз мамлакати ҳамдир. Совет Иттифоқида 14 та денгиз бўлиб, унинг денгиздаги чегаралари қарийб 50 минг километрга чўзилган. Мамлакатимиз хавфсизлигини ва давлат манфаатларини таъминлашда Ҳарбий-Денгиз Флотининг роли каттадир.

Партия ва ҳукумат Совет давлатининг ҳарбий-денгиз қудратини мустаҳкамлаш, Ҳарбий-Денгиз Флотимизни ривожлантириш ва жанговарлик қобилиятини оширишга ҳар доим катта эътибор бериб келмоқда.

Халқимиз қадим замонлардан бери денгиз билан боғланган бўлиб, ҳақли равишда денгизчи халқ деб ҳисобланади. Халқимиз орасидан ер курраси бўйлаб қилган денгиз сафарлари, кашфиётлари ва тадқиқотлари билан Ватан ва жаҳон фанига қимматбаҳо ҳисса қўшган атоқли денгизчилар етишиб чиққанлар. Олтинчи қитъа бўлган Антарктидани рус ҳарбий флотининг денгизчилари очиш шарафига эга бўлдилар. 560 дан кўп дарё, денгиз, кўрфаз, қўлтиқ, орол, архипелагга атоқли денгизчи-тадқиқотчилар бўлган ватандошларимизнинг номлари қўйилган.

Халқимизнинг жанговар йилномасида Болтиқ денгизи, Қора денгиз, Ўртаер денгизида ва бошқа денгизларда рус флоти қўлга киритган ажойиб ғалабалар хотираси ёзиб қўйилган. Рус денгизчилари душманлар билан бўлган жуда кўп жангларда чексиз қаҳрамонлик ва мардлик кўрсатдилар, ўзларида жанг қилиш қобилияти ва маҳорати юксак эканлигини намойиш қилдилар. Гангут, Чисма, Корфа, Наварин, Синоп яқинида эришган ўз ғалабалари билан рус флотини шон-шуҳратга чулғадилар.

Рус денгизчилари орасидан жуда кўп флотчилар, талантли кемасозлар, ҳарбий денгиз техникаси ва қуролининг новаторлари тарбияланиб етишди. Халқимиз Спиридов, Ушаков, Сенявин, Лазарев, Нахимов, Корнилов, Бутаков, Макаров, Криловларнинг шуҳрат қозонган номларини ҳеч қачон унутмайди.

Рус флотининг бой революцион традициялари бор. 1905—1907 йиллардаги халқ революцияси даврида флотда 30 ерда революцион чиқишлар ва 6 марта қуролли исён бўлди. Чоризмга қарши исён байроғини баланд кўтарган «Потёмкин» броненосеци, В. И. Ленин таърифи билан айтганда, «Революциянинг енгилмас территорияси» бўлиб қолган эди.

1917 йилнинг февраль кунларида революцион денгизчилар биринчилар қаторида чоризмга қарши курашга отландилар. Флотнинг революция томонига ўтганлиги чор самодержавиесининг мағлубиятини тезлаштирди.

Революцион флот Октябрь социалистик революцияси ғалабаси учун курашда большевистик партиянинг ишончли таянчи бўлиб хизмат қилди. В. И. Ленин Петроградда қуролли қўзғолон планини ишлаб чиқаётган пайтда флотни қўзғолоннинг асосий кучларидан бири деб ҳисоблади.

Болтиқ флоти матросларининг отрядлари буржуа Муваққат ҳукуматининг энг муҳим таянч пунктларини қўлга киритишда, шу жумладан унинг резиденцияси бўлган Қишлик саройни олишда қатнашдилар. «Аврора» крейсери ўқ узиб, янги эра — социализм эраси бошланишидан дарак беришдек буюк шарафга муяссар бўлди.

1918 йил 12 февралда пролетар революциясининг буюк доҳиси ва Совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин Ишчи-Деҳқон Қизил Флотини тузиш тўғрисидаги декретга қўл қўйди.

Флот чет эл интервенцияси ва гражданлар уруши йилларида Совет Республикасининг кўп сонли душманларига қарши курашда Қизил Армиянинг содиқ ёрдамчиси бўлди. Ҳарбий денгизчилар денгизларда, кўлларда ва дарёлардагина курашиб қолмадилар, 75 минг денгизчи Қизил Армия жангчилари билан қўлни-қўлга бериб, қуруқликдаги фронтларда жанг қилди.

Совет ҳарбий денгизчилари оқгвардиячилар ва интервентларга қарши жуда кўп оммавий қаҳрамонлик ва фидокорлик кўрсатдилар, сон жиҳатидан устун бўлган душманни енга олишларини намойиш қилдилар. Совет халқи гражданлар уруши қаҳрамонларидан Николай Маркин, Николай Полухин, Павлин Виноградов, Василий Громов, Павел Хохряков, Тимофей Ульянцев, Анатолий Железняков, Павел Дюбенко ва бошқа денгизчиларни умрбод эслайди ва қадрлайди.

Совет халқи гражданлар уруши тамом бўлгандан кейин, вайрон бўлган хўжаликни тиклашга киришди. Коммунистик партия халқ кучини хўжалик вазифаларини ҳал қилишга сафарбар этиш билан бирга, мамлакатимиз мудофаасини мустаҳкамлаш, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг жанговар қудратини ошириш тўғрисида ҳам тинмай ғамхўрлик қилди.

Мамлакатни индустрлаштириш ва қишлоқ хўжалигини социалистик асосда қайта қуришнинг ленинча программасининг муваффақиятли амалга оширилганлиги Армия ва Флотни ҳозирги замон қурол-яроғлари ва ҳарбий техникасининг ҳамма турлари билан таъминлай оладиган кучли моддий техника базасини вужудга келтириш имкониятини берди.

Урушдан аввалги беш йилликлар даврида Ҳарбий-Денгиз Флоти юзларча янги, биринчи даражали кемалар олди. Икки янги флот — Тинч океан ва Шимолий флот вужудга келтирилди. Бу флотлар Ватанимизнинг узоқ Шарқдаги ва Шимолдаги денгиз чегараларини қўриқлаб турибди.

Улуғ Ватан уруши Совет халқи учун, унинг армияси ва флоти учун катта синов бўлди. Ҳарбий-Денгиз Флоти душман устидан ғалаба қозонишимизда умумий ишга катта ҳисса қўшди.

Немис-фашист галалар ҳужум бошлаган даврда ҳарбий денгизчилар Совет Армияси жангчилари билан биргаликда ҳарбий-денгиз базаларини ва Ленинград, Таллин, Ханко, Одесса, Севастополь, Новороссийск сингари денгиз бўйидаги шаҳарларни қаҳрамонона мудофаа қилдилар. Денгиз пиёда аскарлари Смоленск, Москва, Сталинград яқинида ҳам, Қримда, Шимолий Кавказда ва бошқа кўпгина жойларда ҳам жанг қилдилар.

Флотимиз бутун уруш давомида Совет Армиясининг денгиздаги флангларини ҳимоя қилди, душманнинг кемаларига зарба берди ва ўзининг денгиз йўллари хавфсизлигини таъминлаб турди.

Совет Қуролли Кучларининг ҳужум операцияларида флот қуруқликдаги қўшинларга Ленинград остоналарида, Карелияда, Болтиқ бўйларида, Шарқий Пруссияда немисларни тор-мор келтиришда ёрдам берди. Уларга Совет Заполярьесини, Шимолий Кавказни, Қримни, Руминияни, Болгарияни озод қилишда мадад бериб турди. Дунай флотилияси денгизчилари Дунайнинг қуйи оқимидан тортиб, то Венагача жанг қилиб бордилар. Днепр флотилияси Совет Белоруссияси ва Польшани озод қилишда, фашистлар Германияси билан энг охирги жангда — Берлин учун бўлган ҳал қилувчи жангда иштирок этди.

Империалистик Японияни тор-мор келтиришда Тинч океан флоти ва Амур флотилияси актив қатнашди.

Коммунистик партия тарбиялаб етиштирган ва раҳбарлик қилган совет денгизчилари ўз Ватанининг озодлиги ва мустақиллиги учун беқиёс мардлик билан жанг қилдилар. Улуғ Ватан уруши қаҳрамонлари бўлган денгизчиларнинг ҳарбий бурчга бўлган чексиз садоқати, иродасининг сўнмас кучи, оташин совет ватанпарварлиги каби хислатлари флотимиз шахсий состави учун ҳамиша жозиба намунаси бўлиб хизмат қилади.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ҳарбий денгизчиларнинг қаҳрамонлиги ва мардлигини юксак баҳоладилар. Юзларча кемалар ва ҳарбий-денгиз флоти қисмлари жангларда кўрсатган жасурлиги учун Совет Иттифоқи орденлари билан мукофотланди. Жуда кўп кемалар, қисмлар ва қўшилмалар гвардия қисмларига айлантирилди ва фахрий унвонлар олди. Ҳарбий денгизчилардан 513 кишига Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. Улардан 7 кишига эса бу юксак унвон икки марта берилди.

Совет халқи урушни ғалаба билан тугаллаб, тинч хўжалик қурилиши ишларига киришди. Уруш тамом бўлгандан бери ўтган 12 йил мобайнида совет халқи урушнинг оғир оқибатларини тугатибгина қолмай, халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида янги, катта ютуқларни қўлга киритди.

Тинч ижодий меҳнат билан банд бўлган совет халқи бошқа мамлакатларнинг халқлари билан тотув ва дўст бўлиб яшашни истайди. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ўз халқининг иродасини акс эттириб, тинчлик сиёсатини ва ижтимоий тузумидан қатъий назар, барча давлатлар билан ҳамкорлик қилиш сиёсатини изчиллик билан амалга оширмоқда. Бироқ, АҚШ империалистлари раҳбарлигидаги ғарб давлатларининг агрессив доиралари халқлар ўртасида мустаҳкам тинчлик ва дўстлик ўрнатилишига қарши чиқмоқдалар. Улар Совет Иттифоқининг ҳамма тинчликсеварлик таклифларини рад этмоқдалар, зўр бериб қуролланишни авж олдирмоқдалар, ҳарбий васвасани кучайтирмоқдалар. Империалистлар ўз агрессив сиёсатларининг тиғини Совет Иттифоқига ва халқ демократияси мамлакатларига қаратмоқдалар. Баъзи ғарб давлатларининг сиёсий ва ҳарбий арбоблари Совет Иттифоқига қарши уруш очишга, социалистик лагерь мамлакатларида халқ ҳокимиятини ағдариб ташлашга очиқдан-очиқ даъват этмоқдалар.

Ана шундай шароитда доимо ҳушёр бўлиб туриш, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг жанговар тайёрлигини тинмай ошириб бориш — бизнинг бурчимиздир. Урушдан кейинги йилларда партия ва ҳукуматнинг доимий ғамхўрлиги туфайли ва бутун совет халқининг меҳнати туфайли Ҳарбий-Денгиз Флотимиз ўз ривожланишида анча илгарилаб кетди. Ҳозир унинг биринчи даражали жанговар кемалари, энг янги жанговар воситалари ва қуроллари бор.

Ҳарбий-Денгиз Флотининг жанговар қудрати бутун Қуролли Кучларимизнинг қудрати сингари техника билан қуролланишига қарабгина белгиланмайди. Ҳарбий техниканинг бир ўзи, ҳатто у энг илғор ва эффектив бўлган тақдирда ҳам, ғалабани таъминлай олмайди. Қуролли курашнинг тақдирини техникани мукаммал эгаллаб олган, ўз Ватанига чексиз содиқ кишилар ҳал қилади. Шунинг учун ҳам флотнинг шахсий состави ўзининг жанговар ва сиёсий тайёргарлигини тинмай такомиллаштириб бориши, ҳарбий интизомни мустаҳкамлаши, устав қоидаларига амал қилиши ва уюшқоқликни ошириши керак. Қатъиқ, онгли интизом ва тартиб йўқ жойда муваффақиятли жанг қила оладиган кема ёки бирлашма ҳам бўлмайди.

Флотлардаги партия ташкилотлари жанговар ва сиёсий тайёргарликнинг сифатини оширишда, ҳарбий интизом ва устав тартибларини мустаҳкамлашда муҳим роль ўйнайдилар.

Ҳарбий ўқувда юқори кўрсаткичларга эришишнинг жиддий воситаси социалистик мусобақадир. Социалистик мусобақа ҳарбий денгизчиларнинг ижодий ташаббускорлигини жанговар техника ва қуролларни қунт билан эгаллашга, жанговар тайёргарликнинг амалий масалаларини аъло даражада ечишга сафарбар этади. Командирлар, сиёсий органлар, партия ва комсомол ташкилотлари мусобақани авж олдириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб туришлари керак. Фақат шундагина биз Мудофаа министри томонидан Улуғ Октябрнинг 40 йиллиги байрамига мумкин қадар кўпроқ аълочилар, юқори даражали мутахассислар, аълочи постлар, бўлинмалар, қисмлар ва кемалар тайёрлаш тўғрисида қўйилган вазифани муваффақиятли ҳал қиламиз.

Совет денгизчилари ўз Ватанининг денгиз чегараларини ҳушёрлик билан қўриқлаб турибдилар. Улар партия ва ҳукуматнинг Совет Иттифоқи давлат манфаатларини таъминлашга қаратилган ҳар қандай топшириғини бажаришга тайёр ҳолда турибдилар.

Контр адмирал.
Н. СТАЛБО.

Чопиқ ва культивациянинг сифатли бўлишига, ғўзанинг зарарли хашаротлардан тўла сақлаб қолинишига эришайлик!

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Ғўза июль ойида икки марта комплекс парвариш қилинади

Бизнинг колхозимиз баҳорикорлик зонага жойлашган бўлиб, ўтган йиллар сув танқислиги рўй бериб тургани учун кўпинча пахта тайёрлаш плани бажарилмай қолар эди. Оҳангарон районидаги суғориш шохобчалари қайта қурилиб, сувдан фойдаланиш масаласи тўғри ҳал этилганлиги учун бу йил сув танқислигини сезмаётирмиз.

Колхозимиз аъзолари ана шу имкониятлардан фойдаланиб, ҳосилни ошириш, илғор колхозлар даражасига етиб олиш учун бу йил 870 гектар майдоннинг 755 гектарига чигитни квадрат-уялаб экдилар. Ҳозир ғўзалар машиналар билан икки томонлама ишланаётганлиги учун асосий майдонларда бегона ўт йўқотилди, ғўза яхши ривожланмоқда, Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажариб, Улуғ Октябрнинг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани қизитиб юборган пахтакорларимиз далаларда фидокорона меҳнат қилаётирлар.

Яқинда колхоз пахтакорларининг механизаторлар билан қўшма йиғилиши ўтказилиб, унда Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Ғўза парваришини кучайтириш ва мўл пахта ҳосили тўплаш ҳақида»ги қарори кенг муҳокама қилинди ва шу қарордаги талабларга мувофиқ далалардаги ғўзанинг аҳволи кўздан кечирилди. Натижада 400 гектар ерда ғўзанинг яхши, 270 гектар ерда ўртача ўсиб, ривожланаётганлиги, лекин 200 гектар ерда, айниқса Холбой Нораметов, Аҳмад Мусаев каби ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ғўзанинг қониқарсиз ривожланаётганлиги маълум бўлди. Бу бригада ғўзаси орасида ҳали ҳам ўт кўп, чопиқ ва культивация ишларининг сифати паст.

Йиғилиш қатнашчилари июль ойида ғўзани икки марта комплекс парвариш қилишга, бунда ривожланишдан ҳали ҳам орқада қолаётган ғўзаларга алоҳида эътибор бериб, уларни қўшимча озиқлантириш, чопиш, культивациялаш тадбирларини белгиладилар. Ҳамма далаларда ғўза минерал ва маҳаллий ўғитлар аралашмаси билан озиқлантирилади. Шу билан бирга **ривожланишдан қолаётган ғўзаларни нуқул гўнгнинг ўзи билан алоҳида озиқлантириш ҳам кўзда тутилди.** Шундай қилганимизда ғўза август ва ҳатто сентябрь ойларида ҳам ҳосил тўплаш имкониятига эга бўлади. Ҳозир 100 тоннадан кўпроқ маҳаллий ўғит тўплаб қўйилган. Июль ойида яна 300 тонна гўнг чиқариш учун 5 та автомашина ишга солинди. Булар қўй фермасидан қий ташиб келтирмоқдалар. Колхоз қишлоғидаги маҳаллий ўғитнинг барча туридан фойдаланиш учун бригадаларнинг ҳаммасига биттадан бочкали аравалар ҳам ажратилди. Колхозчилар ҳосилот халтаси ташкил этдилар. Улар ҳар куни ишга келганларида озми-кўпми гўнгни далага олиб келмоқдалар. Бунинг учун колхозчиларни рағбатлантириш тадбирлари ҳам амалга оширилди.

Колхозда фермалардаги иш ихчамлаштирилиб, шу билан маъмурий-хўжалик ходимларидан бир қисми ажратилиб, қўшимча — жами 60 киши бевосита ғўза чопиғига чиқарилди. Ғўзада ишловчиларнинг кўпчилиги далада тунаб қолмоқдалар. 12 культиватор билан ғўза культивация қилиниб, 6 «универсал» билан озиқлантирилмоқда. Механизаторларнинг унумли ишлаши учун барча шароит яратиб берилган. Самарали меҳнат қилиб, ғўза парваришида маҳорат кўрсатаётган бир қанча универсалчилар яқинда пул ва қимматли буюмлар билан мукофотландилар. Шунинг учун кунлик нормани сифатли қилиб бажармаётган биронта ҳам универсалчи қолмади. А. Матқосимов, Н. Турдибоев каби ўртоқлар ҳар куни нормадаги 7 гектар ўрнига 9-10 гектар майдондаги ғўзани парвариш қилмоқдалар.

Пахта майдонларимиз бўз тупроқли қирлик ерлардир. Бундай шароитда ғўзани суғориш айниқса нозик иш ҳисобланади. Ҳозир суғориш ишига энг яхши сувчилардан 55 киши қўйилган. Улар смена бўлиб ишлаб, ғўзани кечаси ва кундузи суғормоқдалар. Партия ва ҳукуматимиз кўрсатмасига амал қилиб, сувчилар меҳнатини ташкил этиш ва унга ҳақ тўлаш тартибларини қайта кўриб чиқдик. Кундузи бир гектар ер ғўзасини суғорган сувчи 1,75 меҳнат куни олса, тунги пайтда 0,75 гектар ер суғориб ҳам ана шу 1,75 меҳнат кунини олади. Бундан ташқари, ўз ишида алоҳида ўрнак кўрсатган сувчилар бошқача йўл билан ҳам рағбатлантирилмоқда.

Колхозда ғўза парвариши бирмунча яхши ташкил этилишига қарамай, ҳали ҳам жиддий камчиликларимиз йўқ эмас. Мен юқорида Х. Нораметов, А. Мусаев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ғўза парваришининг қониқарсизлигини айтиб ўтган эдим. Бу бригадаларда ишнинг ёмон ташкил этилганлигининг сабабларидан бири шуки, уларда меҳнат интизоми яхши йўлга қўйилмаган, мавжуд кучлардан тўғри фойдаланилмаётир. Шунинг учун ўртоқ Нораметов бошлиқ бригадада 50 киши бўлгани ҳолда ҳар куни 3 гектар ердаги ғўза чопиқ қилиниб, 5 гектар ер ғўзаси суғорилмоқда. Тўғриси, бригадада ишловчидан ҳайбаракаллачи кўп. Наҳотки, 6 киши ошпаз бўлиб ишласа! Битта механизатор учун ҳам битта ошпаз ажратиб қўйилган! Бригада бошлиғи механизаторларга яхши ёрдам бермайди. Масалан, СУЗда ишлаш учун тажрибали кишилар ўрнига ёш болаларни бириктириб қўйилган.

Ўртоқ Мусаев бошлиқ бригадада сувдан фойдаланиш яхши йўлга қўйилмаган. Эгатларга қўйилган сувнинг ўз вақтида этаклаши кузатилмасдан, ерни нам эзиб юбориши устига, оёқлаган сув анча вақтгача бекорга оқавага чиқиб ётади.

Ана шундай камчиликларни бартараф қилиш, иш сифатини оширишда агрономлар катта роль ўйнаши керак. Аммо агрономимиз ўртоқ Т. Эсонбоев далаларда камдан-кам бўлади. Графикларни ўз вақтида тузиб, даладаги ишни пухта ташкил қилишга кам эътибор бериб келмоқда.

Биз июль ойининг ғанимат кунларидан тўла фойдаланиш учун бутун кучни дала ишларига тўла сафарбар этдик. Шу кунларда ҳар куни 67 гектар ердаги ғўза чопиқ, 195 гектар майдондаги ғўза культивация қилиниб, 32 гектар ердаги ғўза озиқлантирилмоқда ва 68 гектар пайкалдаги ғўза суғорилмоқда. Биз иш суръатини сира сусайтирмасдан, август ойигача ҳар бир туп ғўзада мўлжалдаги ҳосилни тўплаш учун барча кучни дала ишларига тўла сафарбар қиламиз.

С. КАРИМЖОНОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Максим Горький номли колхознинг раиси.

☆

Нормани ортиғи билан бажармоқдалар

Гулистон районидаги Крупская номли колхознинг комсомол аъзоси ўртоқ Қ. Хатамов бошлиқ бригада аъзолари мўл ҳосил етиштириш учун зўр ғайрат билан ишламоқдалар. Бригадада меҳнат интизоми тўғри йўлга қўйилганлиги сабабли колхозчилар барвақт ишга чиқиб, кунлик нормани ортиғи билан бажармоқдалар. Шу кунгача бригада ғўзалари икки марта қондириб суғорилди, маҳаллий ва минерал ўғитлар билан озиқлантирилди. Культивация ва чопиқ сифатли ўтказилганлиги учун ғўзалар яхши ривожланаётир.

Бригадада колхозчи ва механизаторларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш иши яхши ташкил қилинган. Звеноларaро бошланган социалистик мусобақа дурует натижалар бермоқда. Д. Субонқулова, М. Шодмонқулова каби илғор чопикчилар кунлик нормаларини ортиғи билан бажармоқдалар. Ҳозир бригадада ғўзалар ёппасига гуллади.

Р. ЖАББОРОВ.

Моҳир универсалчилар

Мирзачўл районидаги 2-МТСнинг «Коммуна» колхозида хизмат қилаётган илғор универсалчиларидан комсомол аъзоси Онорбой Хонтўраев, Бердали Олимов ўртоқлар мавсумда 1100-1200 гектар ердаги ғўзани сифатли парвариш қилиб беришдек юксак мажбурият олганлар. Улар ўз аҳдларининг уддасидан чиқиш учун астойдил ҳаракат қилиб, кунига 6 гектар ўрнига 8-10 гектар ердаги ғўзани культивация қилаётирлар.

Илғор универсалчиларнинг ҳар бири шу кунгача 655-710 гектардан ердаги ғўзани узунасига ва кўндалангига культивация қилиб, пахтакорларнинг ҳурматига сазовор бўлди.

Ҳозир улар хизмат қилаётган бригадаларда ғўзалар соғлом ривожланмоқда; шоналар гулга, гуллар тўқ кўсакларга айланаётир.

Т. БОЙМИРЗАЕВ.

Қарорга жавобан парвариш кучайтирилмоқда

Сирдарё районидаги Т. Шевченко номли колхознинг бригада ва звеноларида Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ғўза парваришини кучайтириш ва мўл ҳосил тўплаш тадбирлари тўғрисидаги қарори батафсил муҳокама қилиниб, шу кунларда далаларда амалга ошириш учун зарур бўлган тадбирлар ишланиб чиқилди. Дала ишларига қўшимча 50 колхозчи, 4 арава, 2 автомашина, 10 та от культиватори сафарбар этилди. Натижада пахта майдонларидаги ишлар анча кучайтирилди ва ғўзани чопиқ, культивация қилиш, суғориш ва озиқлантириш ишлари суръати аввалгидан 15-20 процент ортди.

Колхозда 60 гектар ердаги ғўза ривожланишдан қолаяпти, деб топилган эди. Колхозчилар бу ғўзани ҳам яхшилаб олиш учун қатор ораларини июль ойида 3 марта ишлаш, 2 марта озиқлантириш ва 2 марта қондириб суғоришга қарор қилдилар. Шу кунларда ана шу қарор амалда тўла бажарилмоқда.

Ҳосил тақдирини ҳал қилувчи давр бўлган шу кунларда ғўзани ўз вақтида суғоришга алоҳида эътибор берилаётир. Ҳамма далаларда суғориш смена қилиб ташкил этилган. Пахта майдонларининг деярлик ярмида ғўза тунги пайтларда суғорилаётир. Бунинг учун колхоз правленияси сувчилар сонини кўпайтирди.

Барча далаларда ғўза маҳаллий ва минерал ўғит аралашмаси билан озиқлантирилмоқда. Бунда ҳар гектар ерга минерал ўғитдан ташқари 300-400 килограммдан майдаланган гўнг солинаётир.

Райондаги «XVIII партконференция», Хрушчев номли, Ленин номли, «Правда» ва бошқа колхозларда ҳам ғўза парваришига қўшимча куч ва моддий техника воситалари сафарбар этилди. Кейинги кунларда бу колхозларда ҳам ғўза парвариши ишлари суръати сезиларлик даражада тезлашиб кетди.

Э. РАҲМОНОВ.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Гап бошқа-ю, иш бошқа

Биз совхознинг ўртоқ А. Байрамов бошлиқ бригадасига етиб келганимизда кеч соат 5 лар чамаси эди. Бу вақт ишнинг энг қизғин палласи бўлишига қарамай, пахта далаларида ишлаётган одамлар жуда кам эди. Ёки ишчиларнинг бир қисми бўлак картадамикин?!

Шуни аниқлаш мақсадида бригада бошлиғини ахтарган эдик, топаолмадик, у киши аллақачон уйига жўнаб қолган экан.

— Гапинглар бўлса менга айтаверинглар, — деди шунда табелчи ўртоқ А. Алиев, — шу кеча-кундузда бригадага ўзим раҳбарлик қилаяпман. Абдураҳмон ака сув билан овораlar...

Бригадада «сувчи етишмас» экан. Қодир ва Қўшақ Йўлдошев деган ака-ука сувчи бор экан-у, ишларининг унуми йўқ экан.

—Ака-ука соат 10-11 ларда далага келишади, эгатларга нари-бери сув тараган бўладилар-да, кейин қораларини кўрсатмай жўнаб қолишади, — Алиев ривождан қолаётган ғўзаларнинг ҳолига ачингандай, куюниб сўзларди.

Биз ака-ука Йўлдошевлар сув тараган карталарни кўздан кечирдик: айрим карталарда кўллатиб суғорилган ғўзалар сув остида қолиб кетган, айрим карталарда ўнлаб - ўнбешлаб эгатга мутлақо сув кирмаган, культивация қилиш учун етилиб турган карталарда эса сув эзиб юборган ғўзалар нимжон бўлиб, сарғайиб ётибди.

ҚОДИР — Кўзни очинг ака, ғўзани сув босиб кетди.
ҚЎШОҚ — Бир паст тинч қўй ука, қулоқни шартта бўғиб ташлайқол!

Н. Меламед ишлаган расм.

Ишнинг сифатини шу хилда бузаётганларига қарамай икки «навқирон» йигит ўз сменаларида 0,15-0,20 гектар ердаги ғўзани аранг суғорар эканлар!

Бригадада аҳвол нега шунақа, меҳнат интизоми нега бўшашиб кетган? Сабаби шуки, аввало бригада бошлиғи ўртоқ Байрамовнинг иш услуби бутунлай нотўғри, у бригадани етарли миқдорда тажрибали сувчилар билан таъминлаш, ака-ука Йўлдошевларнинг эркаликларига зарба бериш, ишга амалий раҳбарлик қилиш ўрнига ўзи сувчи бўлиб олган, ҳамма жавобгарликни бошидан соқит қилиб, фақат табелчининг зиммасига юклаб қўйган. Биз кўпгина ишчининг пешиндан кейин ишга қайтиб келмаганлиги сабабини суриштириб кўрдик.

— Бригадамизда дала шийпони йўқ, — дейишади ишчилар, — болалар яслиси ҳам ишламайди, иссиқ овқат ташкил қилинган эмас. Ана шунинг учун ишчилар овқатланиш, болалик аёллар гўдакларини эмизиш мақсадида бу ердан 3-4 километр узоқда бўлган совхоз марказидаги уйларига қатнашга мажбур эканлар, шунинг учун ишнинг унуми паст.

— Бу ҳақда бўлим бошлиғи ўртоқ Л. Жирновга, қолаберса, совхоз раҳбарларига кўп марта айтганмиз, — дейди табелчи ўртоқ Алиев, — улар ана-мана, деб ҳалигача бирор чора кўрмаётирлар.

Биз ўртоқ Л. Жирнов бошлиқ мана шу 7-бўлимнинг Э. Бегматов, Ш. Беркинов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида бўлганимизда ана шундай қатор камчиликларни, ўт босган, риваждан қолган, қисқаси, ҳалигача шоналамаган 10-15 гектарлаб нимжон ғўзаларни кўриб афсуслandiк.

Бу бригадаларда ҳам худди ўртоқ Байрамов бригадасидагидек ишчи кучлари дала ишларига тўла сафарбар этилмаган, техникадан ёмон фойдаланилаяпти, лекин, нима учундир, ўртоқ Жирнов бу аҳволни кўра-била туриб, сира ташвишланмаётир.

Совхоз раҳбарлари (директори **Иброҳимов,** бошланғич партия ташкилотининг секретари **Қолжонов** ўртоқлар) андижонлик мусобақадошлар пахта далаларида бўлиб, йўл қўйилаётган камчиликларни тезда тугатиш, бунинг учун техникадан унумли фойдаланиб, ғўзаларни кўндалангига культивация қилишга эътиборни кучайтириш тўғрисида қимматли маслаҳатлар берганларида мағрурлик билан «бажарамиз, тузатамиз» деб тантанали ваъда берган эдилар.

Орадан бир ойдан кўпроқ вақт ўтди.

Хўш, ҳозир ўша ваъдалар бажарилаяптими? Мутлақо йўқ. Ҳамма иш яна эскичасига давом этаётир. Ахир ўртоқ М. Родинов бошлиқ бўлимда кўндалангига культивация қилиниши лозим бўлган 152 гектар ердаги ғўзадан бирон гектарига ҳам культивация тиши тегмаганлигини, пахта усталари ҳисобланган Муҳаммадиев, Тошмирзаев ўртоқлар бошлиқ бўлимларда эса кўндалангига культивация қилиш графигининг ҳозиргина 20-50 процент бажарилганлигини қандай баҳолаш мумкин?!

Совхоз раҳбарлари томонидан мана шу муҳим соҳага эътибор берилмаётганлиги учун ҳам ғўзаларни ўтдан тозалаб олиш, уни нормал ривожлантиришга эришиш имконияти бўлмаяпти.

Биз совхознинг қатор бригадаларида ғўза шошма шошарлик билан сифатсиз чопиқ қилинаётганлигини кўрдик. Бизни дала ишлари билан таништириб юрган совхоз ишчилар комитетининг раиси ўртоқ М. Мусиков дастлаб: «чопиқнинг сифати ёмон эмас, ишимизни бирмунча ўнглаб олдик» деб айтган эди. Бироқ ҳақиқий аҳвол билан танишганимиздан кейин у хижолат бўлиб қолди. У, ўртоқ Н. Муҳаммадиев раҳбарлик қилаётган бўлимнинг ўртоқ А. Хусанов бошлиқ бригадасида сифатсиз ишни ўз кўзи билан кўрди, ҳатто у, ғўза туплари тагида илдизи ўлдирилмай қолиб кетган бегона ўтларни қўли билан тортиб суғиролмади.

Ўртоқ Мусиков 7-бўлимда иссиқ овқат, болалар яслиси ташкил қилинмаганлиги ҳақидаги фикримизни инкор қилган эди, ваҳоланки, бу ерда у, бригада бошлиғи А. Хусанов табелчи С. Алимбековлардан худди шу ҳақдаги талабларни ўз қулоғи билан эшитиб, нима деярини билмай қолди.

Ўртоқ Мусиков шу бригадада универсалчи Т. Тошназаров, С. Ёқубжоновлар томонидан ўтакетган даражада сифатсиз культивация қилинган ва шунинг учун ҳам яна ўт босиб кетган ғўзаларни кўриб, ачиниб қўяқолди.

«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг раҳбарлари қуруқ гапдан, дабдабали ваъдалардан амалий ишга ўтишлари керак, пахтакорларга қулай иш шароити яратиб бериш ҳақида чинакам бош қотиришлари лозим. Бутун куч ва техника воситаларини дала ишларига тўла сафарбар этиш, ўзаро социалистик мусобақани кучайтириб юбориш ва ана шу йўл билан ғўза парвариши соҳасидаги қолоқликни тугатиш совхоз раҳбарларининг асосий вазифаси ҳисобланади.

У. ЖОНГИТОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Универсалчидан пахтакорлар миннатдор

Кечаси, катта пайкал ўртасида ярқираб турган чироқ далани кундуздек ёритган. Ғўза секин эсаётган шамолда денгиз каби чайқалади.

Қоронғуда, эгат ораларида ўрмалаб юрган трактор бирдан тўхтади. Далада жимжитлик ҳукм сурарди. Тракторчи ўрнидан тушди-да, машинанинг уёқ-буёғини кўздан кечирди, сўнгра трактор яна аввалгидай бир хил оҳангда гувиллаб ишлай бошлади.

— Кечаси ғўзани культивация қилишга рухсат этиладими, ўсимлик нобуд бўлмайдими? — сўрадик.

— Одатда, — деди МТС директори ўртоқ А. Иброҳимов, — рухсат этилмайди, аммо бу тракторчи кечаси ишлашнинг ҳам машқини яхши олган. У кундуздагидек ишлаб, бир туп ғўзани ҳам нобуд қилмайди, эпчил йигитлардан.

Дарҳақиқат, универсалчи ўртоқ И. Аблякимовни ғўзани икки томонлама парвариш қилишнинг устаси деб бекорга айтмаганлар. Унинг чинакам моҳир универсалчи бўлиб етишганини шу кеча-кундуздаги иши исботлайди. Аблякимов масъулиятли вазифани тўғри тушуниб, мўл ҳосил етиштиришда авангард бўлмоқда, фидокорона меҳнат қилиб, мўл ҳосил тўплашга муносиб ҳисса қўшмоқда.

Универсалчи ўртоқ И. Аблякимов Янгийўл районидаги «XIX партсъезд» колхозида ўртоқ Тўрабой Алимбоев бошлиқ бригадага доимий бириктирилган. У экишдан тортиб ғўзани парвариш қилиш, эгат олиб ўғитлаш, далани ўтдан тозалашни, хуллас пахтачиликдаги ҳар бир оғир ишни енгиллаштириб, ҳурматга сазовор бўлган механизаторлардан.

Моҳир универсалчи мусобақага қўшилиб мавсумда 1000 гектар майдондаги ғўзани икки томонлама ишлаб бериш мажбуриятини олган. У сўзининг устидан чиқиш учун астойдил ҳаракат қилмоқда. Ўртоқ Аблякимов бригада ғўзасини тўрт марта узунаси ва кўндалангига культивация қилиб берди. Ҳозир унинг ҳисобига 1000 гектар рақами ёзилган. 2-МТС диспетчерлик бўлимидаги катта дафтарга ёзилган кўндалангига культивация қилган универсалчиларнинг биринчиси ҳам Аблякимовдир.

Моҳир универсалчи ҳар соат, ҳар кунни ғанимат билади. Тракторнинг бир минут ҳам бекор туришига йўл қўймайди. Бригаданинг ғўзалари олдинма-кейин табақалаб суғорилади. Бу, культивациянинг ўз вақтида ўтказилишини таъминлайди. Мабодо бириктирилган бригадада иш бўлмай қолса, қўшни, ўртоқ Ойхўжа Қўрғонов бригадасига ўтиб культивация қилади, ғўзанинг тагини юмшатади, равон ўсиши учун қулайлик яратади.

Ўртоқ Тўрабой Алимбоев бригадасининг 50х50 схемасида жойлаштирилган 74 гектар ердаги ғўзаси 3 марта кўндалангига культивация қилинди. Ғўза оралиғи 35-40 сантиметр кенгликда культивация қилинаётир. Натижада чопиқ учун жуда ҳам оз жой қолмоқда. Аблякимов трактор олди ва кетига тўртта чироқ ўрнатиб, кечаси соат 11-12 ларгача пайкалдан чиқмай, культивация қилади, ишнинг сифати аъло даражада.

Ўртоқ Аблякимов республика партия ва ҳукуматининг ғўза парваришини кучайтириб, мўл пахта ҳосили тўплаш ҳақида деб чиқарган қарорига жавобан янги мажбурият олди, у яна 400 гектар ердаги ғўзани культивация қилиб беришга аҳд қилди. Ўз сўзининг устидан чиқиш учун ғайратга-ғайрат қўшиб ишламоқда.

Яқинда бўлган кенгашда колхоз раиси ўртоқ Н. Воҳидов бир қанча ердаги ғўзани бегона ўт ўраб кетганини мисоллар келтириб гапирди. Эртаси куни ғўзани ўтдан тозалаш масаласи кўндаланг қилиб қўйилди. Ҳамма далага чиқди. Ёлғиз Аблякимов эмас, Юсупов, Маликов сингари 19 универсалчи ўз тракторига ўтириб, фидокорона ишлади. Моҳир универсалчилар, фидокор колхозчиларнинг ғайрат билан қилган унумли меҳнати туфайли 660 гектар майдондаги ғўза ўтдан тозаланди. Ҳар бир туп ғўза меҳр билан парвариш қилиниб, шонани гулга, гулни кўсакка айлантириш учун кураш кучайтириб юборилди.

Ш. КУЗАНБОЕВ.

Суратда: И. Аблякимов.

В. Салов фотоси.

Мўл ҳосил тўплаш ойи илғорлари

☆

Газетхонлар хатига обзор

☆

Областимизнинг илғор колхоз ва совхозлари, юқори ҳосилли бўлим ва бригадаларида меҳнат тўғри ташкил этилганлиги, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 40 йиллиги куни шарафига ўзаро социалистик мусобақа байроғи баланд кўтарилганлиги, шунингдек барча ишчи кучлари, техника воситалари дала ишларига тўла сафарбар этилганлиги, юқори агротехника қоидаларига амал қилинаётганлиги сабабли ғўза парвариши кундан-кунга авж олдирилмоқда.

Илғор колхозларнинг аъзолари, совхозларнинг ишчилари июль — пахтадан юқори ҳосил етиштиришда ҳал қилувчи ой эканлигини яхши тушунадилар. Шунинг учун ҳам улар ғанимат кунларнинг қадрига етиб, ғўзаларни тўйдириб озиқлантиришда, қондириб суғоришда, сифатли чопиқ ва культивация қилишда, зараркунандаларга қарши курашишда сидқидиллик билан меҳнат қилиб, бу соҳаларда яхши натижаларга эришаётирлар.

Газетхонлардан **Ш. Раимов, К. Кенжаев, Р. Очилов, П. Ражабов, К. Жабборов, А. Қучаров, А. Асланов, Ш. Давлатов, С. Худойберганов, Б. Кенжаев** ўртоқлар Сирдарё районидан хабар қиладилар. Улар районнинг Ворошилов номли, «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», Ильич номли, Тарас Шевченко номли, «XVIII партконференция» колхозларида, шунингдек «Малик» совхозида ғўза парвариши соҳасида эришилаётган муваффақиятлар ҳақида ёзганлар.

Бу колхозларда, «Малик» совхозининг илғор бригада, бўлимларида ҳозир ғўзанинг учинчи комплекс парвариши давом этмоқда. «Малик» совхозининг Я. Худойқулов, Н. Хусаинов, Ворошилов номли колхознинг А. Хайритдинов, Ильич номли колхознинг Р. Ҳамидов, «XVIII партконференция» колхозининг Р. Аширматов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида бўлган киши барқ уриб ўсаётган, ҳар тарафлама сифатли парвариш қилинаётганлиги сабабли ҳосил шохлари кўпайиб, шоналари гулга, гуллари тўқ кўсакларга айланаётган ғўзаларни кўриб хурсанд бўлади.

«Бу илғор бригадаларда, — деб ёзади газетхонлар,—меҳнат интизоми мустаҳкам, колхозчиларга қулай иш шароити яратиб берилган, механизаторлар билан ҳамкорлик яхши йўлга қўйилган. Суғориш ишларига тажрибали, миришкор сувчилар тайинланган. Бригада бошлиқлари бажарилаётган ишлар устидан тўғри контроллик олиб бормоқдалар, талабчанликни кучайтирмоқдалар. Мана шу тадбирларнинг ҳаммаси муваффақиятларнинг гарови бўлмоқда».

«Чиноз районидаги Ленин номли колхознинг ўртоқ А. Пўлатов бошлиқ бригада аъзолари, — деб ёзади ўртоқ **М. Холдоров,** — ўтган йили ҳар гектар ердан давлатга 45 центнердан пахта ҳосили топширишга муваффақ бўлган эдилар. Бу йил эса улар юксак мажбурият олганлар. Бригада бўйича 52 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилинган. Ана шу мақсад билан барча майдонларда ғўзалар квадрат-уялаб парвариш қилинаётир. Ҳозиргача уч марта комплекс парвариш қилинган ғўзаларнинг гуллари тўқ кўсакларга айланиб, мўл ҳосилдан дарак бермоқда».

Шу колхознинг ўртоқ М. Йўлдошева бошлиқ бригадасида ҳам ҳосил тўплаш ойлиги муваффақиятли ўтказилаётир. «Бригада аъзолари, — деб хабар қилади ўртоқ **Ш. Дуйсенов,** — барча майдонлардаги ғўзаларни уч марта комплекс парваришдан чиқардилар. Сўнгги 10 кунликда ғўза парвариши соҳасида юқори кўрсаткичга эришган бригада аъзолари колхоз правленияси ва бошланғич партия ташкилотининг кўчма Қизил байроғини олишга муяссар бўлдилар».

Октябрь районидаги қатор колхозларнинг илғор бригадалари ҳам республика партия ва ҳукуматининг ғўза парваришини авж олдириш тўғрисидаги қарорларини сидқидиллик билан бажармоқдалар. Улар шу кеча-кундузда ривождан қолаётган айрим карталардаги ғўзаларни қўшимча парвариш қилиб, яхши ғўзалар қаторига етказиб олиш учун курашиб, озиқлантириш ва суғориш, чопиқ ва культивация ишларини белгиланган агротехника муддатларида сифатли ўтказаётирлар. Газетхонлардан **М. Маргаёзов, А. Жалолов, Х. Ниёзов** ўртоқлар ана шулар ҳақида ёзганлар. Райондаги Калинин номли колхознинг ўртоқ У. Муҳаммедов, ўртоқ Р. Қолжонов раислик қилаётган колхознинг Д. Раимбеков, Ж. Рашидов, Ш. Ражабов ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари ўз зиммаларига олган мажбуриятларини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 40 йиллиги кунигача бажариш мақсадида пахта далаларида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Улар ғўза парваришини намунали уюштириб, ҳар туп ўсимликда мўл ҳосил тўпланишига эришаётирлар.

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Тошкент киностудиясида

Ҳамма санъатлар ичида биз учун энг муҳими кинодир.
В. И. Ленин.

Тошкентдаги бадиий ва хроникал фильмлар киностудияси чорак асрдан кўпроқ вақт ичидаги фаолиятида кўпгина бадиий ва ҳужжатли фильмлар яратиш, рус ва чет эл фильмларини дубляж қилиш билан санъатнинг энг оммабоп ва халқчил тури — кинонинг Ўзбекистонда ривожланишига хизмат қилди. Айниқса Улуғ Октябрнинг 40 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун қизғин тайёргарлик олиб борилаётган шу кунларда киностудия фаолияти янада активлашган.

Киностудия ҳовлиси чинакам фабрикага ўхшайди. Бир залда тайёр бўлган фильмлар, киножурналлар синаб кўрилар экан. Жуда кўп хоналарда ўтирган ассистент, режиссёр, оператор, актёрлар ижодий иш билан банд. Биз эски мадрасанинг ҳужраларидан ўтиб, хонақоҳга кирдик. Ҳозир бу ерда катта-катта декорациялар, улкан прожекторлар, юпитерлар жойлашган. Мана, ўртада аллақандай бир хароба мачитнинг декорацияси. Унинг эшиги, Хароба сағона... Худди ўрта аср манзарасини эслатади.

«Чўлдаги воқиа» фильмини суратга олиш пайти.

Фильм директори бизни хонақоҳдан бир ҳужрага — ўз кабинетига бошлаб кирди. Бу ерда 10-касалхонанинг врачи, терапевт В. В. Нисхизова, медсестра Ж. Носировалар бор экан. Кўп ўтмай хонага узун бўйли, каттагина портфелли бир киши кириб келди. Бу одам Ўзбекистон ССР Фанлар академияси зоология ва паразитология институтининг илмий ходими ўртоқ В. П. Карпенко экан. У портфелдан оқ халтани олдида стол устига қўйди. Баъзи асбобларни тайёрлагач, халтани очди. Ундан каттагина кобра — заҳарли кўзойнакли илон ўрмалаб чиқди. Кобра стол ўртасига келганда қоматини кўтариб, тилини чиқариб пишқириб қўйди, сўнг деворга тирмашди. Карпенко қўлидаги узун темир билан кобрани стол ўртасига суриб қўйди. Бир стакан сувга марганцовка солди-да, илоннинг заҳрини камайтириш учун унинг оғзини юва бошлади.

— Кобрани нима қилмоқчисизлар? — сўрадик биз. Ўрта ёшлардаги, очиққина, хушчақчақ жувон (бу аёл «Чўлдаги воқиа» фильмининг сценарий автори Ольга Николаевна Бондаренко экан) завқ билан сўзлаб кетди:

— Бугун фильмдаги энг қалтис эпизодлардан бири съёмка қилинади. Ёш автомоделчилар мусобақасида қатнашган Костя, Рустам, Ферузалардан иборат «Ойгул» планерининг экипажи узоқ учиб, қаттиқ шамолга дуч келиб, йўлдан адашади, саҳрога бориб тушади. Бу ерда улар юриб-юриб хароба мачитга дуч келадилар ва шу ерда тунаб қоладилар. Кечаси саҳро маҳлуқларидан — кобра навбатчилик қилиб турган, лекин чарчаб ухлаб қолган Костяни чақиш учун қўзғалади. У рўпарасидан чиқиб қолган типратиконга дуч келади. Икки маҳлуқ ўртасида шиддатли тўқнашув бўлади. Заҳарли кобра типратикон найзаларига дуч келади, рақибининг ҳужумидан ожизлик қилиб ҳалок бўлади. Ҳозир ана шу эпизодни суратга олиш керак.

Фильм директори ўртоқ Рашрагович ҳаммамизни павильонга таклиф қилди. Артистлар, режиссёр, операторлар оёқларига эҳтиётдан гильзалик катта этик кийиб олишди. Илонни ҳалиги хароба мачит саҳнига қўйиб юборишади. Хонадаги «ҳаммаси тайёр!» деган чироқ ёнди, ишнинг бошланишини билдирувчи сирена чалинди. Съёмка бошланди.

Режиссёр З. Собитов оператор, артист ва шу эпизодга даҳлдор ходимларга сўнгги топшириқларни беради. Оператор Н. И. Рядов ва унинг ёрдамчилари «Москва», «Аймо», «Ас» каби аппаратларининг объективларини турли вазиятда пишиллаб жавлон ураётган Кобрага тўғриладилар. Бир неча марта суратга олинди. Бу машаққатли аҳвол бир неча соат давом этди. Кобра билан типратикон ўртасидаги «жанг» яхши чиқди. Яна шундай мураккаб эпизодлардан бири болаларнинг содиқ йўлдоши Қорохан деган овчарка билан бўладиган воқиаларнинг суратга олиниши экан. Олим ота деган овчининг ити Қорахон адашиб, саҳрога келиб қолади ва болаларга дуч келади. У оч бўлишига қарамай диверсантлар берган заҳарли гўштни емайди, уларнинг мунофиқона эркалашларига учмайди, адашган пионерларга кўп ёрдам қилади. Қизиқарли сюжет ипига тизилган ана шундай эпизодларнинг кўпи павильонларда съёмка қилинди. Ҳозир 27 кишилик группа ва актёрлар Самарқанд ҳамда Бухорода натура съёмкалари билан машғул.

«Ленин йўлланмаси билан». Профессор Матусовский — РСФСР ва Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист **В. Р. Соловьев** ва Тошмат — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Р. Ҳамраев**.

Фильмдаги асосий ролларни ижро этиш учун Москвадаги киноактёр студиясининг артистларидан кўп киши чақирилган. Булар орасида Макаренко ва Дзержинский образларини яратиб томошабинларимизга таниш бўлиб қолган артист Емельянов (чегарачи қўшинлар полковниги), кўп фильмларда ўз маҳоратларини намойиш қилаолган С. Голованов («бошлиқ»), П. Шпрингфельд («сержант») ва бошқаларни учратамиз. Шунингдек, Ўзбекистон ССР халқ артисти Обид Жалилов (овчи Олим ота), Муқимий номли театр артисти Ҳамза Умаров (чегара қўшинлари лейтенанти) сингари тошкентлик артистлар ҳам иштирок этади.

Фильмдаги асосий қаҳрамонлар — пионерлар ролларини энг ёш артистлар бажарадилар. Костя ролини воронежлик ўқувчи Евгений Супонов, Рустам ролини тошкентлик ўқувчи Исмоил Фозилов, Феруза ролини учинчи синф ўқувчиси М. Ғозиева ўйнаяптилар.

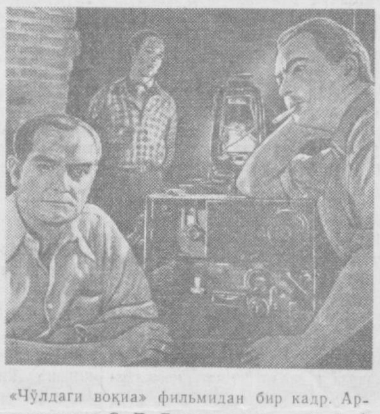

«Чўлдаги воқиа» фильмидан бир кадр. Артистлардан **С. П. Голованов** (чапда), **Ф. А. Шпрингфельд** ва **А. И. Смирнов** ўртоқлар диверсантлар ролини ижро этмоқдалар.

Уч пионернинг қизиқ воқиаларга бой саргузаштини ҳикоя қилувчи, чегарачиларимизнинг фидокорона ишларини кўрсатувчи, совет кишиларини ватанпарварлик руҳида тарбияловчи, уларни ҳушёрликка чақирувчи ва жосус-диверсантларнинг кирдикорларини фош қилувчи бу фильм улуғ байрамга муносиб совға бўлади.

«Ленин йўлланмаси билан» деган ёзув осиғлик хонага кирдик. Бу ерда бизни бир неча фильмларни постановка қилган қобилиятли режиссёр Латиф Файзиев қарши олди. У бизни фильм воқиалари билан таништирди.

Ўзбекистон ССР халқ артисти **Обид Жалилов** «Чўлдаги воқиа» бадиий фильмида Олим ота ролида.

Фильмдаги асосий тема В. И. Ленин йўлланмаси билан Тошкентда Ўрта Осиё давлат университетининг ташкил этилишини, ўзбек халқининг илм-фанга, маърифатга интилишини кўрсатишдир. Бунда албатта, йигирманчи йиллардаги конкрет тарихий шароит, даврнинг руҳи, университетни ташкил этишдаги қийинчиликлар, айниқса буржуа миллатчилари, турли тоифадаги контрреволюционерларнинг бу олижаноб ишга тўсиқ бўлганликларини кўрсатиш керак. Сценарий Уйғун, М. Шевердин, С. Муҳамедов ўртоқлар томонидан ёзилган.

Баъзи воқиалар непман Эшонбек чойфуруш дўконида бўлади. Фильмнинг марказий образларидан бири жоҳил отасининг қаршиликларига қарамай паранжини ташлаб САГУга ўқишга кирган, порлоқ йўлга кириб олган, лекин қораюрак Нодир томонидан ўлдирилган оддий қиз Саодатдир. Саодатнинг бахтига чанг солган миллатчи Қори, Маориф Халқ комиссари вазифасидаги душман Мидҳад, душман гирдобида қолиб қизининг саодатига завол бўлган Тошмат, Эшонбек чойфурушнинг ўғли Нодир сингари қора кучлар вакилларининг умумлаштирилган, типик образлари яратилади. Шу билан бирга софдил рус олимлари, профессорлари, илмга ташна САГУ студентлари ва ниҳоят улуғ фан корифейи В. И. Ленин образлари устида бутун коллектив завқ билан ишламоқда. Совет Иттифоқи киностудиялари бўйича Улуғ Октябрь қирқ йиллигига тайёрланаётган 15 фильм рўйхатига кирган «Ленин йўлланмаси билан» картинасини операторлардан А. Панн ва Е. Борисович суратга олмоқдалар.

Биз «Орол балиқчилари» бадиий фильмининг постановкачи-режиссёри Йўлдош Аъзамов кабинетига кирганимизда бутун бир хонани тўлдириб ўтирган ижодий коллективга дуч келдик. Стол устида турган оқ қоғозга кўзимиз тушди. Бунда москвалик қўшиқчи шоир Матусовский ёзиб юборган шеър чиройлик қилиб кўчирилган экан. Фильмнинг асосий қаҳрамонларидан Бекбулат айтадиган бу лирик қўшиқ ва бошқа текстларга, бутун фильмга композиторлардан М. Зив ва Д. Зокиров ўртоқлар музика ёзадилар. Жапоқов ва Мелькумов ўртоқлар ёзган сценарийда қорақалпоқ халқининг ўтмишда (1905 йиллар) руслар билан дўст бўлгани, Орол балиқчиларининг рус революционерларини чор амалдорлари таъқибидан қутқаришга ёрдам қилгани, революционер Бутаков ва балиқчи Есемурот — Гаррининг ўғиллари Жадегер ва Александрнинг балиқчилик колхозига бирга раҳбарлик қилиши кўрсатилади. Шунингдек фильмда совет даврида ўқиб етишган, фан кандидати унвонини олган ўқитувчи Ойжамолнинг ҳаёт йўли, ўзига вафодор севикли ёр топиши, шу кунги Мўйноқ балиқчилари ҳаёти кўрсатилади. Орол балиқчилари ҳақидаги бу кино повесть Совет Қорақалпоғистони ҳақидаги дастлабки рангли ва бадиий фильм бўлади. Шунинг учун ҳам бу асар устида ишлаётган группа кўтаринки руҳ ва масъулият ҳисси билан ижодий ишга берилган. Ролларни ижро этиш учун Москва, Фрунзе, Олмаота шаҳарларидан етук ва таниқли актёрлар, оператор, ассистентлар чақирилган. Москвадаги киноактёрлар театр-студиясининг актёрларидан Евгения Тен (Ойжамол ролида), Борис Битюков (Александр Бутаков ролида), «Мосфильм»дан чақирилган режиссёр Рауль Сюнчелей, Горький номли киностудиядан келган оператор В. М. Гришкин шулар жумласидандир. Фильмни съёмка қилишда Тошкент, Нукус артистлари билан бир қаторда Орол балиқчилари, Мўйноқ аҳолиси, мактаб ўқувчилари ҳам актив қатнашдилар.

Киностудияда ижодий иш қизғин давом этмоқда...

М. ЯҲЁЕВ,
З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Суратларда: 1. «Ленин йўлланмаси билан» бадиий фильмидан бир кадр. Қори ролида Ўзбекистон ССР халқ артисти **А. Бакиров** ва Эшонбек ролида Ўзбекистон ССР халқ артисти **Л. Назруллаев** ўртоқлар. 2. «Орол балиқчилари» бадиий фильмидан бир кўриниш. Балиқчи Бекбулат ролида артист **Т. Уралиев** ва унинг севгилиси Сенем ролида артистка **Л. Абдукаримова** ўртоқлар.

П. П. Капустьянский, В. Марков фотолари.

Жаҳон фестивалидаги совет делегацияси

СОВЕТ ВА ЧЕТ ЭЛ ЖУРНАЛИСТЛАРИНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

12 июлда Москвада совет ва чет эл журналистларининг матбуот конференцияси бўлди.

Ёшлар ва студентларнинг VI жаҳон фестивалида қатнашувчи совет делегациясининг составига бағишланган бу матбуот конференциясини фестиваль матбуот марказининг раҳбари А. А. Вишневский очиб, журналистларга совет делегациясининг раҳбари — ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Н. Н. Месяцевни, раҳбар ўринбосарлари Л. И. Волинкинани ва А. М. Козловни, шунингдек делегациянинг бадиий раҳбари, режиссёр, РСФСР халқ артисти Р. В. Захаровни таништирди.

— Жаҳон фестивалида қатнашувчи Совет Иттифоқи ёшлари делегацияси уч минг кишидан иборат бўлади — деди ўз баёнотида Н. Н. Месяцев. — Булар мамлакатимиздаги ҳамма халқларнинг, турли касбдаги кишиларнинг вакиллари бўлган йигитлар ва қизлардир. Улар орасида ёш ишчилар, колхозчилар, совхоз ва МТСларнинг ишчилари, студентлар, зиёлилар бор. Фестивалда мустақил тантанали концертлар берадиган бадиий группа деб аталган группа 2400 кишидан иборатдир. Бу группа бадиий конкурслар учун ижрочилар ажратиб беради.

Совет йигитлари ва қизлари чет эл делегациялари билан ҳар куни учрашиб турадилар, филателистларнинг, фото ҳаваскорларининг, радио ҳаваскорларининг, авиамоделчиларнинг ва бошқаларнинг ўзларини қизиқтираётган масалалар бўйича учрашувларида ҳамда турли касб эгаларининг учрашувларида қатнашадилар. Бундан ташқари, улар студентларга тааллуқли программадаги семинарларда, таълим сафарларида, олимлар билан бўладиган суҳбатларда, ҳар хил ўйин — кулгиларда ва шу кабиларда ҳам қатнашадилар.

Иттифоқчи республикалар Совет Иттифоқи делегациясига ўзларининг энг яхши кишиларини беришдан ташқари, Москвага ўзларининг мустақил делегацияларини ҳам юборадилар. Бу делегацияларда ҳаммаси бўлиб 4 мингга яқин киши қатнашади.

Фестивалда қатнашиш учун турист йўлланмаларини олган 60 минг совет йигит ва қизларини ҳам Москва меҳмондўстлик билан кутиб олади.

Совет делегацияси раҳбарининг ўринбосари Л. И. Волинкина бадиий группа тўғрисида гапириб берди. У айтдики, бу группанинг 80 проценти ҳаваскорлик тўгаракларининг вакилларидан иборат бўлади. Фестивалга қўшиқ ва рақс ансамбллари, хорлар, симфоник оркестрлар, халқ чолғу асбоблари оркестлари, ашула ансамбллари, балет ва цирк группалари, солистлар келади. Совет ёшлари Бутуниттифоқ фестивали лауреатларининг СССР Большой театрида концерти бўлади. Талантли ёшларимизнинг концертлари мамлакатимиз халқлари ўз маданиятларини ривожлантиришда қандай муваффақиятларга эришганликларини, шаклан миллий, мазмунан социалистик маданият нақадар гуллаб-яшнаганлигини яққол кўрсатиб беради.

(ТАСС).

Лондонда совет эстрадаси артистларининг муваффақияти

ЛОНДОН, 12 июль. (ТАСС). Совет эстрадаси артистларининг Лондондаги концертлари уч ҳафтадан бери катта муваффақият билан давом этмоқда. Совет артистлари «Стрэтем хилл» театри биносида икки ҳафта концерт бердилар. Ҳозир улар Голдерс Грин районидаги «Ипподром» театрида концерт бермоқдалар. Бу театрнинг катта зали ҳар кун томошабинлар билан лиқ тўлмоқда. Ўзбекистон ССР халқ артисти Г. Измайлова томонидан ижро этилаётган халқ рақслари, шунингдек Полишчук, Павленко ва Третьяковалардан иборат хотин-қиз бандурачилар триоси, акробат ака-ука Воронинлар инглиз томошабинлари орасида энг кўп муваффақият қозонмоқдалар. Томошабинлар қўғирчоқ ўйнатувчи С. Мей ва И. Диввовларнинг маҳоратига, шунингдек бошқа совет артисларининг чиқишларига ҳам қойил бўлмоқдалар. Совет артистларининг гастроллари вақтида уларнинг концертларини шу кунгача 20 мингдан кўпроқ киши келиб кўрди.

Совет эстрада санъати мастерлари яқинда телевидение орқали концерт берадилар, сўнгра Глазгога ва Ньюкаслга гастроль қилиб борадилар.

Колумбияда аҳвол

НЬЮ-ЙОРК, 13 июль. (ТАСС). Колумбиядан олинаётган кейинги хабарлар диктатор Рохас Пинилья ағдариб ташлангандан кейин ҳукумат тепасига келган ҳарбий хунтанинг сиёсатидан норозилик ўсиб бораётганини кўрсатади.

Мамлакатда асосан деҳқонлардан иборат қуролли партизан отрядлари ҳаракат қилиб турибди; уларнинг сони, Мексикада чиқадиган «Эль универсаль» газетасининг хабар беришича, 50 минг кишини ташкил қилади. Партизанлар Льянос-Орьенталесдаги ва бошқа жойлардаги катта-катта районларни контроль қилиб турибди. Нью-Йоркда испан тилида чиқаётган «Ла пренса» газетасининг ёзишича, яқинда партизанларнинг вакиллари умумий сайловлар ўтказилмай туриб ва партизанларнинг талаблари, жумладан аграр реформа ўтказиш ва демократик режим ўрнатиш тўғрисидаги талаблари қондирилмасдан туриб, қуролларини ташламаяжакларини айтганлар.

Партизанларнинг машҳур етакчиси Гуадалупе Сольседо ҳукумат вакиллари билан музокаралар олиб бориш учун Боготага келган вақтида хоинларча ўлдирилганидан кейин вазият айниқса кескинлашди. Сольседонинг, шунингдек Ибаг шаҳрида нашр этилаётган либерал газета «Трибуна» редактори ва ношири Карденаснинг ўлдирилиши мамлакатда норозиликни ғоят кучайтирди. Буларни Пинилья тарафдорлари ўлдирганлар, деб даъво қилинади. Ибаг шаҳрида умумий забастовка эълон қилинди ва норозилик намойиши бўлди. «Эль тьемпо» газетаси бир группа партизан раҳбарларининг ҳукумат хунтаси номига ёзган мактубини босиб чиқарди. Улар бу мактубда ўз норозиликларини билдирадилар ва Сольседонинг қандай вазиятда ўлдирилганини синчиклаб текширишни талаб қиладилар.

Мексикада чиқадиган «Эль универсаль» газетасининг ёзишича, партизанлар ҳукумат билан битим тузиш шарти қилиб қуйидаги талабларни қўймоқдалар: барча сиёсий маҳбусларни озод қилиш, илгари ўзларига қарашли бўлган ерларига қайтиб келувчи деҳқонларни ҳимоя қилиш, Пинилья даврида жорий этилган қамал ҳолатини ва ҳар хил чеклашларни бекор қилиш, сайлов ўтказиш, деҳқонларга иқтисодий ёрдам бериш.

Колумбия меҳнаткашларининг конфедерацияси демократлаштириш тадбирлари ўтказилишини ва меҳнаткашлар оммаси аҳволининг яхшиланишини талаб этмоқда. Бундан ташқари, конфедерация касаба союзлари фаолиятига эркинлик берилишини, жуда ҳам ошиб кетган қимматчиликни камайтириш учун шошилинч чоралар кўрилишини, меҳнат шароитининг яхшиланишини ва иш ҳақининг оширилишини ҳам талаб қилмоқда.

Халқ вакиллари Умум Хитой мажлисининг сессиясида

ПЕКИН, 12 июль. (ТАСС). Пекинда халқ вакиллари Умум Хитой мажлисининг 4 сессияси ўз ишини давом эттирмоқда.

Сессиянинг бугун эрталабки мажлисида Синьцзян-Уйғур автоном районидан келган депутат Суғурбоев сўзга чиқди. Халқ ҳокимияти йиллари давомида, — деди у, — Синьцзян-Уйғур автоном районида 328 та саноат корхонаси, шу жумладан 17 та катта завод, фабрика ва конлар қурилди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 50 баравар кўпайди. Ҳозирги вақтда саноат корхоналаридаги ишчиларнинг учдан бир қисмини майда миллат ишчилари ташкил қилади. Районда қишлоқ хўжалик экинлари экилаётган экин майдони анча кўпайди. Дон экинларидан олинаётган ҳосил дёярлик 3 баравар ва пахтанинг ҳосили 11 баравар кўпайди. Ҳозирги вақтда Синьцзянда 5 та олий ўқув юрти, 124 та ўрта ўқув юрти бор.

Суғурбоевнинг «Социалистик йўл —синьцзянликлар учун бирдан-бир тўғри йўлдир» деган сўзларини ҳамма гулдурос қарсаклар билан кутиб олди.

Депутат Шу Синь-чэн Хитой Халқ Республикасидаги маданий қурилишнинг муваффақиятлари ҳақида гапирди. Хитойда, — деди у, — ҳеч қачон ҳозирги вақтдагидек кўп китоб нашр этилмаган эди. Хитойда китоблар нашр этиш Хитой озод қилинмасдан олдинги энг юқори даражага нисбатан 10 баравар кўпайди, бунинг устига китобларнинг нархи 50 процент камайди.

Инженер Ван Ху-чжэн тезоқар серсув дарёлар жиловланаётганлиги ҳақида, Хуанхэ дарёсининг Саньминься дараси районида жуда катта қурилиш бўлаётганлиги ҳақида катта ватанпарварлик ҳиссига тўлиб-тошган ҳолда гапирди. Хуанхэ дарёсининг шу жойида 1 миллион киловаттдан кўпроқ қувватга эга бўлган гидроэлектростанция қурилмоқда.

Савдо-саноат доираларининг вакили депутат Ли Го-вэй Совет Иттифоқи бераётган ёрдамининг аҳамиятини камситишга уринаётган ўнгларга кескин зарба берди. «Бизнинг қурилишимизга Совет Иттифоқи самимий ва беғараз ёрдам бераётганлиги бутун дунёга маълум, — деди у. — Совет Иттифоқи бизга япон империализми устидан ғалаба қозонишимизда ёрдамлашди, Америка империализмидан ёрдам олиб турган гоминданчилар реакциясининг ҳукмронлигига қарши курашда бизни қўллаб-қувватлади, ҳозир ҳам социализм қуришдек улуғ ишда бизга ёрдамлашиб турибди».

Сессияда сўзланган нутқларда ёки бугунги мажлис қатнашчиларига ёзма тариқасида улашиб берилган нутқларда ўнг буржуа унсурларнинг Коммунистик партияга қарши, халқ демократияси диктатурасига ва Хитойдаги социализм ишига қарши хуружларига қаттиқ зарба берилди.

Редактор ўринбосари
М. ҚОРИЕВ.

БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИ ҚУРОЛСИЗЛАНИШ КОМИССИЯСИНИНГ КИЧИК КОМИТЕТИДА

ЛОНДОН, 12 июль. (ТАСС). Бугун Лондонда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Қуролсизланиш комиссияси Кичик комитетининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Эндиги мажлис 15 июлда бўлади.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 14/VII да **Оғриқ тишлар**, 16/VII да **Ганг дарёсининг қизи.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 14/VII да кундуз **Ромео ва Жульетта**, кечқурун **Евгений Онегин**, 16/VII да **Риголетто**.

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА» — кундуз ва кечқурун кенг экранли **Дон Кихот.**

НАВОИЙ номли (қишки) — кундуз ва кечқурун **Марс музикаси**, кеч соат 10 да **Икки океан сири** (1 ва 2-серия).

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз **Илья Муромец**, кечқурун **Марс музикаси.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да **Марс музикаси**, қолган сеансларда **Бахт учун.**

«ВАТАН», «1 МАЙ», «ХИВА» — **Марс музикаси.**

«САЛЮТ» — **Заречная кўчасида баҳор.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТР
(Ҳамза номли театрнинг ёзги биносида)
15 июлда
ЎЗБЕК-ХОРАЗМ КУЙЛАРИДАН КАТТА КОНЦЕРТ

Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Маҳмуджон Ғафуров, Раззоқ Ҳамроев**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Фароғат Раҳматова, Абдуғафур Абдураҳмонов, Ашурали Юсупов, Зайнаб Полтушева** ва театр солистлари қатнашади.

Концерт кеч соат 9 да бошланади.

Ўзбекистон пионерлари ва мактаб ўқувчиларининг рус тилида чиқадиган «ПИОНЕР ВОСТОКА» НОМЛИ ГАЗЕТАСИГА ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Обуна баҳоси: 3 ойга — 2 сўм 60 тийин, 6 ойга — 5 сўм 20 тийин.

Август ойига ва йил охиригача обуна «Союзпечать» бўлимларида, алоқа корхоналарида, шунингдек муассаса, фабрика, завод, колхоз ва совхозлардаги жамоат обуна вакиллари томонидан қабул қилинади.

Юк ва пассажир таксомоторлари хизматидан фойдаланингиз!
Тошкентдаги
2-ТАКСОМОТОР ПАРКИ
Ўрта Осиё республикаларида ва Жанубий Қозоғистонда
юк ва пассажирлар ташиш учун
ташкилот, муассаса, ўқув ва болалар юртлари ҳамда колхозлардан
заявка қабул қилади

Ташиш ҳақи нақд пул билан, перечисление тартибида ва лимит дафтарчалари бўйича олинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Қорасарой кўчасида (Комсомол майдони — Заготхлопок орасида қатнайдиган 13-автобуснинг «Автобаза» остановкаси).

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132. Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими — 135. Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 03869. «Қизил Ўзбекистон, «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № 1845.